41

مصـر
فی سنه ١٢٨٨

حكـومت

موقـع واحات

مصر سكنه‌سی

تقسیم اداره

اقلیم

نیل مقیـاس روضه

حاصلات نبـات وحیوان ومعـدن

کول

انهار وطرق ومسالك نیل / جندل سكة الحدید

کاربان یوللری تلغراف

صنـائع

صیـد

تجـارت لیمـانلری واسكلـه‌لری قاهره بولاق فـوه

منصوره زقازیق بنی‌سویف منیة منفلوط اسیوط

جرجا قنـا اسنـا اصوان اسكندریه رشید

دمیـاط قصیر مصوع

سویش قنالی

پورسعیـد

اسمـاعیلیه

سـویش

تجارت

مسكوكات

مقیاس ومكیال ومیزان

اعتبار مالی ومقابله

Digitized by Google

❊ حکومت ❊

مصر حکومتی آل محمد علیه وراثت طریقیله منحصر بووراثت حالیا خدیو مصر اسماعیل پاشا حضرتلرینك طوغریدن طوغری‌یه اولادینه‌در اليوم ولیعهد توفیق پاشا مصرك باب‌عالی‌یه سنوی مقطوع برویرکوایله ودیکر بعض شروطایله ارتباطی‌وار

١٢٨٣ دنبرو « شوری‌النواب » مجلسی‌وار بو مجلس اهالی طرفندن انتخاب اولنور وکلای اهالی‌در سال حالده انتخاب حقنه دها توسع وحریت و یرلش مجالس مدیریته اعضا انتخابیچون رأی ویرمکه هرکسك حق‌وار یالکز اصحاب املاکدن اولماسی شرط و هر بر مصری برجنایت ویاقباحتله فضاحتی اولمادقجه مجالسه انتخاب اولنه بیلور

ینه سال حال اجراآتندندرکه قاهره اسکندریه دمیاط ورشید شهرلری کالاول سالیانه‌دن معاف ایسه‌لرده حاصلات داخلیه‌دن بوشهرلره ادخال ایله صرف اولنه‌جق ارزاق اوزرینه قره کمرکی وضع اولنمش یعنی شویله بالواسطه ویرکوایله مکلف‌درلر اشبوقرار فی ٢٢ جمادی‌الاخره ١٢٨٨ (٧ ایلول فرنکی ١٨٧١) دول اجنبیه قونسلوسلرینه دخی تبلیغ اولنمش‌در

بوییل فی ٢٥ صفر توسیع و انشاآتنه مباشرت اولنان اسکندریه لیمانی دنیانك برنجی لیمانلرندن اولسه کرکدر

Digitized by Google

❊ موقع ❊

مصر ٢٤ و ٣٢ درجه و٤٠ دقيقه عرض جنوبى ايله ٢٨ و ٣١ درجه طول شرقى پيننده برقطعه‌در (مبدأطول پارس)
شرق وغربنده‌كى جبال غيرمثمره‌سيله برابر طولى (شمالدن جنوبه) ٢٦٠٠ وعرض متوسطى ٧٦٥ كيلومترودر چوره‌سى ٨٠٠٠ كيلومترو وسطحى ٠٠٠ ٤٠٠ ٣ كيلومترو تربيعا
شمالا حدى عقبه‌دن (اسكندريه‌دن ٢٢٥ كيلومترو شمال غربى‌ده) العريشه‌دك ٦٤٠ كيلومترو بحرسفيد شرقدن حدودى العريشدن بحراحمر كورفزى دينده عقبه‌يه (بوخط ٢٢٥ كيلومتروقدر كلور آسياايله مصرى فصل‌ايدر) عقبه‌دن سويسه (٥٠٠ كيلومترو) سويسدن قصيره (٥٠٠) قصيردن برنيسه (٣٠٠) برنيسدن سواكنه (٦٥٠) وسواكندن مصوعه (٤٤٠) ممتد اولوركه العريشدن مصوعه‌دك بوخط تحديد ٢٦١٥ كيلومترو كلور
مصوعدن مدنية محمدعلى‌يه‌دك (بيوك محمدعلينك بناسى خرطومدن ٦٠٠ كيلومترو بعدده نيل ازرق اوزرينه مبنى) ٧٥٠ كيلومترو امتداد ايدركه مصرايله حبش پيننده خط فاصلدر
مدنية محمدعليدن نيل ابيضك جبلقرى براقديغى محله‌دك ٧٥٠ واورادن شماله طوغرى دنقله حذاسنده وادىٔ نهر يابسه‌قدر ١٤٠٠ كيلومترو بوخطدركه مصرى دارفور قطعه‌سندن و ليبيا چولندن فصل‌ايلر وادىٔ نهر يابسدن واحات‌الداخله‌دك ٨٠٠ كيلومترو بوواح اسيوطدن ٢٦٠ كيلومترو جنوب غربى‌ده‌در آندن‌صكره واحات صره‌سيله حدود غربيه‌يى تعيين‌ايدر و ٦٧٥ كيلومترو ممتداولور الك صوك واح اسيوط واحيدر جيزه اهرامندن ٤٦٠ كيلومترو جنوب غربى‌ده اسيوط واحندن بحرسفيد ساحلنده جبل عقبه‌يه‌دك ٣٢٥ كيلومترو حساباولنور

Digitized by Google

واحات * چول اورطه‌سنده منبت آطه‌لردر مفردنده واح دینور نته که مقریزی موسی ابن نصیرك كتديكی محلی « الواح الاقصی » یازار (اوروپا لسانلرنده Oasis یازیلان کلمه اشبو واح اوله‌جق دربعض اسکی تاریخلرده Auasis یازدقلری دخی بودر کلمه‌نك اصلی فراعنه‌دن برینك اسمی اولدیغی ظن اولنمقده‌در)

مصر واحاتی اسکی روملر وقتنده بیوك واح کوجك واح دیو ایکی‌یه تقسیم اولنوردی حالیا الواحات الخارجة (بیوك واح) الواحات الداخلة (کوجك واح) نامله‌یله معروفلر

واحات خارجة مصر جنوبنده بین الجبلین هرودوطك ذکر ایتدیکی بیوك واح بوراسی‌در اسکی یونان تاریخلرنده « ارض مبارکه » معناسنده تسمیه ایتدکلری محل دخی بودر حالیا واحات خارجه اهالیسی ٤٥٠٠ نفوس واحات داخله که واحات بحریه یاخود بحیرة دینور واحات خارجة شمالنده و فیوم ناحیه‌سنك جهت غربیه‌سنده طولی ٤٠ و عرضی ١٢ کیلومترو اولور حضراءدر اهالیسی تقریبا ٢٥٠٠ نفوس

Digitized by Google

❁ مصرسكنه‌سى ❁

فى ١٢٦٣ ابتداسنده (١٦ كانون‌اول ١٨٤٦) مصرنفوسى شويله‌ايدى

نفوس		
٢ ٧٧٩ ٦٦٧	مصرسفلى	(اشاغى‌مصر)
٥١٩ ٥٨٢	مصروسطى	(اورطه‌مصر)
١ ١٦٣ ٩٩٥	مصرعليا	(صعيد)
٤ ٤٦٣ ٢٤٤	جمعا	فى ١٢٦٣
٦٠ ٠٠٠	اوتاريخده نفوس اجانب	
٩٩ ٢٧١	١٢٦٣ دن الى‌رمضان ١٢٨٦ (ابتداى سال ١٨٧٠) تزايد نفوس اجانب (١)	
٥٩٢ ٥٥٠	١٢٦٣ دن الى‌رمضان ١٢٨٦ تزايد تولدات	
٥ ٢١٥ ٠٦٥	فى‌رمضان ١٢٨٦ مصر نفوسى	
٢ ٧٨٤ ٩٣٥	مصوع و سواكن‌و سودان‌و ملحقات نفوسى تقريبا	
٨	مليون	

جمعا سكز مليون نفوس فى‌رمضان ١٢٨٦ (درابتداى ١٨٧٠) بونفوس‌دن

---

(١) شو ٢٤ سال ظرفنده مصره كيرن اجانب نفوسى ١٧٢ ٧٩٤ اولوب سكزده برى مصرده تمسكن ايلمش‌در بونلردن ٥٠ بيك اسكندريه‌ده ٢٠ بيك قاهره‌ده باقى‌دن اكثريسى سويش قنالى اطرافنده

Digitized by Google

قرق‌ده ٣٨ تقريباً مسلمان باقی خرستيان ويهود   مصرده ترك نفوسی قبطيلرك نفوسنه مساوی‌در   مصر سكنه‌سی صنعت و خدمتجه بش صنفه تقسيم اولنه بيلور

(١)   مسلمانلركه عربلر زراعت و حراست ايدرلر

(٢)   تركلر اكثريا حكومت ايشلرنده ومأموريتلرده

(٣)   قبطيلر يعنی اصل مصريلر كتابت محاسبه ودفتر خدمتلرنده (١)

(٤)   آفريقا عربلری خدمتكار و سقا

(٥)   اوروپاليلر تجارت و صرافلق و قومسيونجيلق و سمسارلق وغزته‌جی‌لق كبی ايشلرده بولنورلر   اوروپاليلرك ساكن اولديغی واختلاط ومعامله ايلديكی شهرلر قاهره اسكندريه دمياط طنطه رشيد سويس سيوط ليمان سعيد اسماعيليه شهرلری‌در

فی ١٢٨٦   خارجدن مصره كيرنلر   ١٤٣٦٧٣ نفوسه بالغ‌دركه بونلردن همان بشده بری مصرده تمسكن ايلمش‌در

❋ تقسيم اداره ❋

مصر بش قطعه‌يه منقسم (١) مصر سفلی (٢) مصر وسطی (٣) مصر عليا (٤) سودان (٥) مصوع و سواكن

سويش قنالی برقطعهٔ جديده عد اولنه بيلور

مصر سفلی ❋ ٦ مديريت (ايالت) ٢٩ اقسام (قضا) ٣١٨٧ قری (كوی)

---

(١) اسكی مصريلر كيانيان وقتنده فرس ايله وبطليموس وقسطنطين زمانلرنده النوز ايله چوق قارشمش ايديلر   اليوم مصرده قبط دينيلان نفوس قليله اشبو ملتلرك زياده‌سی ظن اولنمقده‌در   قبط كلمه‌سی اسكی مصريلرك صنمی اولان قبط (جبت) نامندن كلديكی مطالعه اولندقده ظن مذكور بعيد الاحتمال دكل‌در

Digitized by Google

١	مديريت بحيرا	مركزى دمنهور	٤	قضا	٣٣٠	قرى
٢	قليوبيه	مركزى قليوب	٣	قضا	١٥٠	قرى
٣	شرقيه	مركزى زقازيق	٥	قضا	٣٩٩	قرى
٤	منوفيه	مركزى شبين الكوم	٤	قضا	٣٢٢	قرى
٥	غربيه	مركزى طنطدا	٩	قضا	٥٦٤	قرى
٦	دقهليه	مركزى منصوره	٤	قضا	٤٢٢	قرى

مصر وسطى ❋ ٣ مديريت ٦ اقسام

٧	جيزه	مركزى جيزه	٣	قضا	١٦٠	قرى
٨	بنى سويف	مركزى بنى سويف	٣	قضا		
٩	فيوم	مركزى فيوم				
١٠	امنيه وبنى مزار	مركزى منيه	٣	قضا		

صعيد ❋ كه مصر عليادر ٤ مديريت ١٥ اقسام

١٢	اسيوط	مركزى اسيوط	٦	قضا
١	جرجا	مركزى سوهاج	٤	قضا
١٣	قنا وقصير	مركزى قنا	٣	قضا
١٤	اسنا	مركزى اسنا	٢	قضا

سودان ❋ جندل ثانى وراسندهكى ممالك مصريه سوداندر خديو مصر جانبندن منصوب حكمدار ايله اداره اولنور مركز ولايت خرطوم بوولايت ٦ مديريته منقسمدر ١ دنقله وبربر ٢ طاقه ٣ خرطوم ٤ سنار ٥ كردفان ٦ البحرالابيض

مصوع وسواكن ❋ خديو مصر جانبندن منصوب محافظ ايله اداره اولنور

قاهره اسكندريه رشيد دمياط العريش سويش اسماعيليه

Digitized by Google

پورسعید سواکن مصوع قصیر محافظلرله اداره اولنورلر

هرمرکز مدیریتده بر سرطبیب و بر سرمهندس واردر وقضالرده اطباء ومهندسین موجود وهرمدیریتده برخسته‌خانه و برضابطه قوناغی و برده مجلس قوناغی واردر بونلردن بشقه اداره‌یی تفتیش ایچون برمفتش و ایکی مفتش معاونی و کپریلره قناللره اسقایه نظارت ایچون ایکی مهندس و صحت عامه‌یی تفتیش ایچون ایکی طبیب مأموردر

محاکم اولی چوق و هریرده موجود استیناف محکمه‌لری مصر ایچون اسکندریه‌ده و قاهره‌ده و بنی‌سویفده وصعید ایچون اسیوطده‌در بالجمله محاکم قاهره‌ده مجلس احکامه راجعدر

❋ اقلیم ❋

مصر درجه‌سنده بولنان اقالیم سائره‌ده اختلاف هواء مواقعك ارتفاع و انخفاضنه فقط مصرده نیلدن تقرب وتباعده تابعدر شویله که نیلدن تباعد ایدلدکجه زیاده صیجاق بولنور برچاریك اوزاقلاشنجه بواختلاف حس اولنور یاغمور نادر الیوم مصر عملیات مدنیتك ترقیسیله فرانسه‌ده نیس کبی عد اولنمقده‌در. صحت ارایان اغنیا وخصوصا مرضی هرفصلك اعتدالنی مصرده بوله‌بیلور قیشی مثلا صعید ایچنده کچیرن هیچ صغوق حس ایتمزیازایسه سواحل هواسی پك معتدلدر مصر یازکوندزلری صیجاق اولور فقط اقشام اولنجه قره‌یل چیقار کوندز صیجاغنی همان ۲۰ درجه‌یه قدر فرق ایتدیرر هوایی تازه‌لر مصریلرك یاز کیجه‌لری طام هواسی عمردر مصرده سما آچیق هوا سالم وفیات و تولدات عددلری بربرینه نسبت اولندقده هرییل تولدات فرق‌بیك نفوس تزاید ایلکده‌در من ۱۲۷۲

الی ۱۲۸۲ اونبرسنه‌لك النمش مصر تحریرینه نظرا سنوی تولدات ٥٩٢ ٤٠ نفوس وفیاتدن زیاده فی ۱۲۸۲ نفس مصرده یعنی بش میلون شوقدر نفوس آره‌سنده خسته‌لنوب‌ده مداوات اولنانلر فقط ۱۷۲ ۷۱ نفوسه بالغ مصر هوا واقلیمندن بحث‌ایدن براوروپالی مؤلف دیرکه « دنیانك جنات عدنی مصردر »

❋ نیل ❋

نیل منبعنه الی‌الیوم صحیحا اصابت اولنه‌مادی نیل یتاغی ۳۰ درجه عرضنه‌دك بین‌الجبلین وادیٔ تنك‌در اوعرض‌ده عرب ولیبیا طاغلری آیریلور اورایه بطن‌البقره دیرلر بیوك ناپولیون بطن‌البقره‌ده برشهر بناء ایتمسنی قورمش و بیوك محمدعلی اوراده مشهور کچیدی یاپدیرمش‌ایدی قدیما بطن‌البقره‌ده برچوق جدوللر آیرلدیغی معلوم‌ایسه‌ده شمدی فقط ایکی‌بیوك قول آیریلورکه بری‌شرقه دمیاطه ودیکری غربه رشیده بوایکی قول بیننده ارض مثلث‌الشکل اولدیغندن اسکی النوزلر « دلتا » تسمیه ایتمشلردی بودلتایی نیل کتیروب طولدیردیغنه دائر قدمانك تخمینلری الیوم تصدیق اولنمق‌ده‌در بیوك محمدعلینك آچدیغی محمودیه قنالی‌که اسکندریه‌یه کلور رشید قولندن آلنمش‌در نیل وقت بهارده اقطار خط استوا‌ده یاغان یاغمورلر صوییله شمس رأس سرطان‌ده ایکن فیضان ایدوب اطرافنی باصار اشته مصرك حاصلاتی بوفیضاندن‌در شویله‌که بوماء فیاضی هرطرفه خرقلرله اجراء ایدرلر وصوچکلدیکی وقت براقدیغی بالچق پك‌منبت اولدیغندن ارض مصرده فوق‌العاده حاصلات اولور بوفیضان بش التی بیك ییلدن‌برو بویله‌جه قاعده اوزره‌در

روی ارض‌ده یالکز مصردرکه اورانك متبوعی برنجی ناپولیونك

تعبیرنجه « یاغموره حاکم » درشویله که نیلی حسن تقسیم ایله اداره وافاضه ایدرسه مصری اعمارایدر سوء تقسیم ایله خراب ایلر

ناپولیون دیمش که « مصرك بطالسه وقتنده معموریتنه وروم حکومتنده تدنیسنه و اتراك النده خرابنه سبب اشته بوصو اداره‌سی‌در »

« مقیاس‌روضه » بومرمر دیرکدرکه ١٦ ذراع مصری‌یه منقسم نیلك بومقیاس‌ده‌کی اوچنجی ذراع‌دن تنزلی معلوم‌دکل (بوذراع ٥٤٠ میلیمترو) فیضان نیل‌ده صو ١٣ ذراع واوچ ربعه ترقی ایلدکده (اوچ‌دن یوقارو) منادیلر فیضانی اعلانه باشلارلر بواعلان کونی بیوك‌شنلك وقتی‌در مقیاس روضه‌نك بانیسی امویه‌دن سلیمان‌در فی سنه ٩٧ آندن‌صکره اوچ کره تعمیر اولنمش (١) مأمون فی ١٩٩ تعمیرایلدی (٢) مستنصربالله تعمیرایله اوزرینه لاجل‌المحافظه برقبه بناء ایتدی (٣) فرانسز مهندسلر فرانسزك مصره دخولنده (نیله دائر دها تفصیل ایچون انهار بحثنه مراجعت)

❊ حاصلات ❊

مصر حاصلاتی یالکز نیل فیضانیله اولدیغی اکلاشلدیسه شمدی دیرزکه نیل‌صویی ایرشمیان اراضی منبت دکل‌در بناءعلیه صعیداعلی غیرمنبت وسط مصر حبوباتجه پك برکتلو دلتازراعت وصناعت وتجارت محلی نیله طوغری کلندکجه ابتداء اکرلتی اوتلری کورلیه باشلر آندن‌صکره چالی بعده تیمورهندی و دها‌صکره خرمالق

الیوم مصرده زراعت اولنان اراضی ٣ ملیون فدان‌در سنوی حاصل اولان بغدای مصر بغدایی بقلاء ودیکر حبوبات ١٥ ملیون هقتولترودن اشاغی دکل پرنج ٢٠٠ بیك هقتولترو پاموق

ایکی بچق ملیون قنطار (۱۵۰ ملیون کیلوغرام) کتان بربچق ملیون کیلوغرام حنا ۳ ملیون شکر ۸۰۰ بیك نطرون ٥ ملیون یوك ۲ ملیون کیلوغرام خرما پك چوق ایسه‌ده محلنده صرف اولندیغندن مقدار وقیمتی بزه مجهول

معلوم که شو کوستردیکمز مقادیر حاصلات بعض سال براز اشاغی وکیمی ییل دها یوقارو اولور

واحات خارجه خرما آقاسیا زیتون پورتقال لیمون اغاجلریله خضراءدر اورطه‌سندن برنهر کچوب صوارر صکره قومده باطوب غائب اولور پرنج بغدای دخی زرع اولنور الکمبذول واحات محصولی خرمادر مصره اخراج اولنور واحات داخله دخی منبت وبرکتلودر نار اریك شفتالی پورتقال لیمون خرما موز آصمه اغاجلریله طولودر پرنج دخی زرع اولنور

❋ نبات ❋

بیوك محمدعلیدن اقدم مصرده اغاج یوق کبی ایدی آنك وابراهیم پاشانك همتیله نیل بوینه ۲۱ ملیون اغاج دیکیلدی بوکون مصر اغاجلقدر خصوصا قاهره اطرافی

کثرت اوزره اغاجلر انواع خرما جمیز لیمون پورتقال چنار آقاسیا سرو چام آق قواق زیتون سوکوت (صفصاف)

باموق موز قهوه آغاجلری شکر قامشی چوید اوتی شجر صبار (تیمور هندی) شجر فلفل شجر حنا نبات الثعلب یاسمین آصمه وکنویر کتان خروع چالیلری

حبوبات بغدای مصر بغدایی مرجمك نحود پرنج

کثرت اوزره سبزوات ومیوه قاوون قارپوز انکنار قایسی لیمون

Digitized by Google

پورتقال ترنج چیلك ٬وکوردلن اناناس

یقینلرده نیجه یبانی واجنبی نباتات مصرده اکدیریلوب ذکدیریلوب تجربه ایدلمش بونلرك ثمراتی شمدیلك بساتین خاصه‌ده تجربه‌یه منحصر ایسه‌ده تیزوقتده مملکتده وعامه‌یه منتشر نافع اوله‌جغی مسلمدر

تجربه اولنوب برکت وقزانجی اکلاشیلان نباتات جمله‌سندن بری « خشخاش » وینه بوقبیلدن « خروع احمر » یاپراقلریله ایپك بوجکی یتشدیررلر وچکردکلرندن یاغ استحصال ایدرلرکه چوق صنائعه یارار وکذا اوستралیانك « افقالپتوس » دینلان اغاجلری مصرده یتیشه‌جکی تجربه اولنمش‌در بواشجارك چابق یتشدیکی وبرنوعندن عادتا نعنع یاغی کبی یاغ استحصال اولندیغی وهرنوعی ابنوس کبی انشاءآته یارادیغی مطالعه اولندقده بونلر یوزندن دخی مصرده نه‌قدر حاصلات وصنائع تولد ایده‌جکی اکلاشیلور

بویولده تجربه اولنمش نباتاتدن بریده هند چویدی وکذا هند طاریسی هله بوکونلرده ازهار وزینت نباتاتی یتشدیرمکه ایدیلان همت نه‌قدر تحسین اولنسه ذکر

مصرده پاموق چوید شکرقامشی یتشدیرن‌ذات بیوك محمدعلی ایدی پاموق تخمنی مصره ادخال ایدن ذات دنقله والیسی ماحوبك‌درکه حبش‌دن کتیردوب قاهره‌ده کندی بغچه‌سنه اکدی فی ۱۲۳۶ محمدعلی تخمی بورادن آلوب اکدیردی وایکی اوچ سال ظرفنده (۱۲۳۸) ۳۰ بیك قنطار پاموق حاصل ایتدی بومحصول نافع پاشانك نظراهمیتنی جلب ایلدیکندن توسیع ونشرینه صرف مقدرت ایلدی وشمدیلرده پاموق حاصلاتی فوق‌العاده ترقی ایلدی فی ۱۲۷۸ اسکندریه‌دن اخراج اولنان پاموق ۳۶ ۹۱۶ ۳۰٤ فرانق قیمتنده ایدی وفی ۱۲۸۲

٦٠٠ ٥٢٠ ٤٠١ ﴾ فرانقلغه بالغ اولدی یعنی درت‌یل‌ده اونبرقات ترقی

حالیا خدیو مصر حضرتیدرکه مصرده پاموق زراعتنی توسیع ایلدی و ذکر ایلدیکمز انواع نباتاتی یتشدیرمکه صرف همت ایتدی ازان جمله «توت» شویله که اسکندریه‌یه ۲۵ میل قربنده و قاهره شمندفر خطی جوارنده ٤ بیك دونم اراضی توتلق اولدی سال‌حالده اوجوارده اولان صولر طوتلق بوینجه خرق مستقیم ایچره آلنوب شمدن‌صکره بوصودن هم قطن و حبوبات و همده طوتلق استفاده ایتدیریله‌جك بو ییل شباط و مارت و نیسان‌ده دیکیلان طوتلردن ۹۰ بیکی طوتمش و بوکونلرده (فصل‌حریف) اطرافنده اولان اراضی‌یه دخی پك چوق دیکدیرلمکه باشلامش کله‌جك موسم‌ده اوراده بوجك طوتلق ایچون لازم کلان تدابیر اتخاذ اولنمش و برقاچ سنه‌در قاهره‌ده و اسکندریه‌ده کرك خدیو مصر و کرك بعض خواص طرفلرندن یتشدیریلان قوزه‌لرك اعلالغنه نظرا مصرده پك اعلا قوزه حاصل اوله‌جغی و بومنبع ثروتك دخی پاموق کبی مصری زنکین ایده‌جکی شبهه‌سزدر حکومتك برقاچ سنه‌دنبرو ایلرولتمکه هروجهله صرف همت ایلدیکی قوزه چویدتتون بوهمم متوالیه ایله آززمانده مصره منتشر اوله‌جقدر

❋ حیوانـــــات ❋

حیوان اهلی‌دن بارکیر حمار قاطر دوه صغیر جاموس قیون کچی کوپك کدی طاووق اوردك قاز هندی کوکرجین محلنجه کافیدر

حیوانات وحشیه‌دن کیك آهو خنزیر وحشی عرفا چقال (بوایکی نوع پك آز) ثعلب طاوشان آطه طاوشانی فاره فرعون

Digitized by Google

فاره‌سی کیرپی زرداوه مایمون
شکار قوشلرندن شاهین قارطال آق‌بابا آتماجه بایقوش
هوائی ومائی قوشلر چوق‌در بجع پلک آز
ومن یمشی على بطنه بوقلمون عقرب قره‌ییلان وانکرك ییلانی
(افعی) کبی حیه‌لرك انواعی
هوام وحشراتك انواعنی تعداد ممکن دکل
قبوقلی حشرات آز
هر ودوطك ودیکر قدمانك خبرویردکلری حیوانات مفترسه جنوبیه
چکلمشلردر ارسلان نادر تمساح نیلك اشاغی طرفلرینه ایتمز
فرس‌الماء نوبیا طرفلرنده سنوی ٢ ملیون کیلوغرام قدر صوف
حاصل اولور هرسال اسکندریه‌دن اخراج اولنان اوکوز بوینوزی
یوز و ١٦٠ بیك فرانقلغه بالغ‌در فی ١٢٧٩ اسکندریه‌دن اخراج اولنان
دوه‌قوشی‌تویی (توی‌قلم) ٣٥٠ ٢٢ کیلوغرام ثقلتنده اولوب ٢ ملیون
فرانق طوتدی
زنبوردخی واردر فی١٢٨٣ اسکندریه‌دن ٩٢٠ ٨٨ کیلوغرام بالمومی
اخراج اولندی که ٦٤٠ ٤٥٨ فرانق طوتدی
فی ٨٢ اسکندریه‌دن چیقاریلان دری ٣٦٥ بیك عدد اولوب
٠٠٠ ٤٨٢ ١ فرانق قیمتنده ایدی
اسکندریه‌دن سنوی اخراج اولنان بغه ٨٠٠و٩٠٠ کیلوغرامه بالغ اولور

❋ معادن ❋

وادیٔ نیلك طرفینی جبال متسلسله‌ده معدن کثیره وار لیبیا طاغی
همان بتون کرج اوله‌جق طاش‌در اسکی‌مصریلر اسوان قربندن
آق مرمر آلاجه مرمر قره مرمر صوان یشب اخراج ایدرلردی

حديد نحاس قورشون كموش كوكرت معدنلرى دخى وار حاليا بحر احمر ساحلنده كوكرت معدنى برفرانسز قومپانيه‌سنك التزاميله اخراج اولنمقده‌در

اسكندريه‌دن سنوى اخراج اولنان قليه طوزى ٤٥٠ بيك كيلوغرامدن اشاغى دكلدر مصرده سنوى حاصل اولان نطرون ٥ مليون كيلوغرامدن آزدكل فى ١٢٨٢ اسكندريه ليمانندن ٥٠٠ ٣١٥ ٤ كيلوغرام نطرون اخراج اولندى فى ١٢٨٣ اسكندريه‌دن اخراج اولنان انواع حديد ١٨٩ بيك كيلوغرام ثقلتنده ايدى

نشادر طوزى دخى خيلى اخراج اولنور اخراجات ارەسنده ملح جزئيدر اسكندريه ليمانندن الك كليتلو اخراج اولنديغى سنه ٢٧ بيك هقتولترودن عبارت سال سابقده قنال يولنده طوزلى كول ديننده برطوز كمه‌سى كشف اولندى كه طولى ١٢ وعرضى ٥ كيلومترو اولوب عمقى ١٠ وثخنى ٦ متروقدر كلور مساحه‌سى مكعبا ٣٦٠ مليون مترودر

فى ١٢٨٣ اسكندريه‌دن ١٠٠ ١٧٨ فرانق قيمتنده طومباق اخراج اولندى قزوينى ديركه واحاتده ادفو مدينه‌سى قارشوسنده بياض شب معدنلرى واردر الملك الكامل محمد بن العادل وقتنده وكذا اوغلى صالح زماننده اورادن قاهره‌يه سنوى بيك قنطار شب حمل اولنوردى

اسكى تواريخ يونانيه‌نك مصرده خبر ويردكلرى التون و زمرد معدنلرى شمدى بى حاصلدر

✵ كول (بحيره) ✵

مصرده بيوك كوللر چوقدر بوكوللرك بعضيسى مستقيما و بعضيسى قناللر واسطه‌سيله بحر سفيده و يابحر احمره متصلدر

١ منزله الك بيوك والك مهم بحيره‌در دمياطدن پلوس خرابه‌لرينه

طوغری ممتد اولور منزله‌نك مساحهٔ سطحیه‌سی صوینك اختلاف ارتفاعنه کوره ١٨٠ بیك هقتاردن ٢٥٠ بیك هقتاره قدردر بالغی پك چوقدر (صید ماهی بحثنه) و کلیتلو ملح بحری حاصل اولور منزله کولی پرنج زرعنه پك صالحدر . دمیاطك بیوك تجارتی اولان پرنج بوکول سبیله‌در

اسکی قبطیلرك اوزرینه یازو یازدقلری یعنی کاغد یرینه قوللاندقلری « پاپیروس » (١) بوکول حاصلاتندندر

٢ برلس کولی بحیره حدودنده برجدول ایله دکزه وصل اولنمشدر مساحهٔ سطحیه‌سی ٧٠ بیك هقتاردن ١١٠ بیك هقتاره قدر بالغی وطوزی چوق

٣ ماریوط کولی اسکندریه شمندفر موقفندن ایکی کیلو مترو یرده‌در فی ١٢١٦ ٤ نیسان فرنکی عثمانلی و انکلیز عساکر متفقه‌سی سدینی هدم ایدلیدنبرو بحر سفید ایله متصلدر ٥٥ بیکدن ٧٥ بیك هقتاره‌دك بونك بالغی مذکور کوللرقدر چوقدکل

٤ بحیرهٔ اتکوه سطح متوسطی ٣٤ بیك هقتار

٥ مهدیه ابوقیر قربنده سطح متوسطی ١٤ بیك هقتار بحر سفید ایله متصل

٦ برکة البلح (خرماحوضی) الفردان ایله قنطره بیننده وسویس قنالی یولنده‌در پورسعیددن اسماعیلیه‌یه کیدن کیلر بونك اورطه‌سندن کچرلر

٧ سبخهٔ شور صولر کوللری اسماعیلیه ایله سویس بیننده قنال بوینجه بوکولك دکز بقیه‌سی اولدیغنه دلائل چوقدر ازانجمله کچن‌سنه دیبنده بولنان ٣٦٠ ملیون مترو مکعبا طوز یغنی ملح بحریدر

---

(١) فرانسزك و دیکرلرك لسانلرنده کاغده « پاپیر » تسمیه‌سی بوندن مأخوذدر

Digitized by Google

۸ تمساح کولی اسماعیلیه شهری بونك ساحلنده بناء اولنمشدر (اسماعیلیه ترجه‌سنه) سویس قنالی بوندن کچر سطح متوسطی ۴۰ بیك هقتار تمساح کولی اسماعیلیه سببیله دنیانك بربجی تجارت حوضلرندن اولسه کرکدر

۹ نطرون کولی مصر وسطیٰ‌ده

۱۰ موریس کولی فیوم ناحیه‌سنده چوره‌سی ۵۰ فرسخ کلور بالغی چوق اطرافندن چوق طوز طوپلانور وکرچلندکه نطرون استحصال ایدیلور فراعنه‌دن موریس اسمیله مسمادر موریسك بوکولی تشکیلدن مرادی فیضان نیل کافی اولمادیغی سنه‌لرده اراضی‌یی صووارمق ایدی

❋ انهار وطرق ومسالك ❋

اکر برمملکتك ثروت واقبالی قناللرینك شمندفرلرینك کثرتی نسبتنده اوله‌جق ایسه مصر الك ثروتلی مملکتدر

نیل

قاهره‌یه ایکی فرسخ قربنده « بطن البقره » دن دلتایه کیرر نیجه‌بیك جدوللرله اراضیء مصره تقسیم اولنمشدر

بیوك وسیرسفائنه صالح خلیجلر یوزقدر وار بونلردن هر بری ۱۵ و۲۰ و۳۰ فرسخ طولنده‌در شو یوز خلیجدن کوچك کوچك نیجه یوز خلیجلر آچلمش وآچلمقده که تعدادی دشواردر

نیلده و جدوللرده یدکله کورکله یلکنله واپورله قایقلر کمیلر اجرا اولنور

Digitized by Google

بوغازلر یعنی نیلك بحرسفیده مصبلری بحرك مد وجزری اولمادیغی جهتله مقاومته تصادف ایتمدكلرندن دائما وكلیتلو قوم ییغارلر بناءعلیه قدیمدنبرو سواحل مصرده نیچه معمور شهرلری خراب ایتمشلردر لكن زمانمزده معارف بوكا چاره بولدیغندن نه شمدیكی اسكندریه وحتی نه پورسعید نه ده سویس نیلك ومدك كتیره جكی قوملرله خراب اولیه جقدر

كرچه بوغازلردن دكزه چیقمك مشكلدر شویله كه نیل وجدوللر بوغازلردن بحره دوكولدكلری یرلرده كرداب عظیم پیدا ایدرلر واك واسع بوغازده آنجق برایكی متره چكید بولنور بوچكید دخی روزكاره تابع اولوب دائما یرینی دكشدیرمكده‌در بناءعلیه بوغازلرده حكومت طرفندن تعیین اولنمش مخصوص قایقجیلر بولنوب اللرنده اسقندیل ایله چكیدی دائما یوقلایه‌رق مروره دلالت ایدرلر

لكن الیوم اسكندریه وپورسعید وسویس وبالجمله شمندفرلر اویله بیوك مشكلاتی اولان دمیاط ورشید بوغازلرینه حاجت براقامشدر

نیل روزكاری حزیران غایتندن یعنی فیضان نیل حس اولنمغه باشلادیغندن اعتبارا تموزده وآغستوسده پویراز وقره‌یل

ایلول آخرنده یعنی فیضانك نهایت درجه‌سنده روزكار پویرازه منحصر قالوب كانون ثانیه‌دك دكشمز كانون ثانیدن مارته قدر كششلمه

مارت نهایتندن مایسه‌دك لدوس فقط چوق سورمز لدوسدن صكره خمسین باشلاركه توزی دومانه قاتار نه‌وزدن قومدن

کوز آچیلور نه‌ده صیجاغه تحمل اولنور فقط برقاچ ساعت سورر بعضا برقاچ کون ممتد اولدیغی وار

جندل جندل طاشلق یره دیرلر خصوصا نیل‌ده اولان قیالقلرکه اورالردن صو شدتله آتیلور نیل‌ده ۲۲ جندل عد اولنور جنادل‌دن قایقلرك كچمسی مشكل‌در معهذا عربلر انواع حیل ایله وصیادلرك دلالتیله قایقلرینی قیالر آره‌لرندن طولاشدیروب كچیررلر

جندل اخیر خارادن مركب برسدكبی‌در بوطاشلق بربچق فرسخ سورر یوكسك وسیوری قیالری چوق‌در بومسافه‌نك پك‌چوق یرنده صو قیالره چارپدقجه اینیلتی پیدا ایدر و برقاچ قدم ارتفاعنده آتیلور شوجندل صولر آزالدیغی وقت یعنی آلتی‌آی مدت قایقلره مسدود ایدی لكن حكومتك همتی بونی‌دخی فتح ایلدی الیوم قایقلر صول طرفندن آچدیرلش اولان كچیدله یدك چكه‌رك بالسهوله صعود ایدرلر

نیل‌دن (اسوان‌دن یوقاری) واپورکبی قایق اجرا اولنان بحاری برقول دمیاطه و دیکر قول رشیده وکذا جدوللردن بالجمله ۴۱۷۰ کیلومترو (فی۱۲۸٤) دائرهٔ سنیه ایله پوستهٔ خدیویه‌نك نیل واپورلری (فی۱۲۸۵) ۳۹ قطعه ۲٤۷۱ آت‌قوتنده ایدی نقلیات كمیلری ۱۰۳۲۲ اولوب ٦۸٦ قطعه‌سی دائرهٔ سنیه‌نك و۱۷۵ قطعه‌سی پوستهٔ خدیویه قومپانیه‌سنك و باقی ۹٤۷۱ سفائن اهالی‌دن شونك بونك‌در بو ۱۰ ۳۲۳ سفائن ۹۵۸ ۸۵۰ ۱ اردبلك (۳۳۸ ۷۰۰ طونیلاته)

شوذکر اولنان تعدادده « ذهابیه » دینلان یولجی كمیلری وکذا بین‌الجنادل جریان ایدن نقلیه قایقلری داخل دکل

Digitized by Google

الکبیوك وسنه‌نك هرموسمنده سیرسفائنه صالح جدوللر

١ جدول وادی که بولاق جنوبندن وقصرالنیل قربندن باشلایوب بلبیس ورأس‌الوادی جوارلرندن بچر اسماعیلیه‌یی طولاشه‌رق سویسه واصل اولور ٢٠٠ کیلومترو قدر دورایدر قنال قطعه‌سنی احیاء و اعمار ایدن بوجدولدر حفر و انشاسیچون ٣١ ٥٠٠ ٠٠٠ فرانق صرف اولندی وادی اصحاب املاکنه ویریلان مبلغ ١٠ ملیونه بالغدر جمعا ٣١ ٥٠٠ ٠٠٠ فرانقه اولدی کوردیکمز بردیکر حسابه کوره وادی جدولی ٣٥ ملیون فرانق ایله وجوده کلدی بوجدولده قومپانیه‌نك حقی یوقدر باجمله مصرفی مصر حکومتی طرفندن ویرلشدر الیوم سطح ماء ١٧ و قعری ٨ مترو

٢ شرقاویه قاهره‌یه ٧ کیلومترو بعدنده شمالدن بدأ ایدوب شیبینده متعدد جدوللره منقسم اولور (باشلوجه جدولی خلیلی تسمیه قلنور) وشیبیندن کچه‌رك نهایت مصروف ابوالاخضره منصب اولور

٣ بحرمویس بنهادن شمالا ٦ کیلومترو یرده نیلدن آیریلوب ٤٥ کیلومترو دوردن صکره زقازیقه کلور واوراده متعدد جدوللره منقسم اولورکه باشلوجه جدولی صاندن کچر و نهایت منزله کولنه منصب اولور دوری جمعا ١٢٥ کیلومترو

٤ البحرالصغیر منصوره‌دن منزله‌یه ٨٠ کیلومترو

٥ البحرالشیبین حرمین نام قصبه قربندن باشلایوب شیبین الکوم و برکةالسبع وکفر حجازی جوارندن و دمیردن کچر دمیاط جدولندن ٣٠ کیلومترو جهت غربیه‌ده بحر سفیده دوکیلور طولی

Digitized by Google

١٧٠ كيلومترو بوجدولدركه جدولى كنعان دينلان بحر سيفى وطنطه‌دن كچن جدول جعفريه‌يى وبحر النظامى (جدول ملازيد) وبحر المحله‌يى و بحر بلقيسى تماندير

٦ باجوريه كه بحر شيبين‌دن صكره بحيرا قطعه‌سنك الك مهم قنالى‌در مبدئى بئر خس ايله كفر محمود بيننده اولوب مصبى اولان برلس كولنه‌دك ١٢٠ كيلومترو طولاشور

٧ بحر السعد كه دمياط جدولى اوزرنده ميت (ابو غالب) قربندن باشلايوب دريا قربنده بحر نبروحه منصب اولور طولى ٣٠ كيلومترو

٨ البحر السعيدى دسوق قربندن آيريلوب ٢٥ كيلومترو دوردن صكره برلس كولنه منصب اولور

٩ محموديه فم وعطفدن باشلار اسكندريه ليمانيه واصل اولور دورى ٧٥ كيلومترو بوجدولدركه اليوم اسكندريه‌يى ٢٤٠ بيك نفوسلى برشهر شهير ايلمشدر اسماعيليه جدولندن دخى عن قريب بو محموديه قدر فوائد كوريله‌جكى شبهه‌دن وارسته‌در محموديه‌نك نيله واصل اولديغى يرده وابور طلومبه‌لرى وار صولر آزالنجه اسكندريه‌يى اسقاء وترعه‌يى ممكن مرتبه املا ايدرلر

١٠ خطاطبه بنى سلامه قربنده نيلدن آيريلوب دمنهوردن كچه‌رك محموديه‌يه دوكيلور طولى ١١٠ كيلومترو

١١ بحر يوسف منفلوط قربندن باشلار وادى فيومدن كچر ومجنون صويله ازدياد ايدر مدينهٔ فيومدن كچدكدن صكره كوچك كوچك جدوللره آجيلور

سكة الحديد

مصر حكومتی شمند فرانشاسنی وایشلتمسنی کندینه حصرایلمشدر (یالکز اسکندریه‌دن رملیه اولان ٨ کیلومترو شمندفر مستثنا) اجانب واهالی قومپانیه‌لرینك امتیازاتندن آزاده‌در دیمك که نه استانبولکی غدر تضمیناته اوغرار نه‌ده فرانسه‌کی اجرت نقلیه‌یی برپهایه بالامتیاز حصرایله تجارت مملکته سکته کتیرر

فی ١٢٨٠ یعنی حالیا خدیو مصر حضرتلرینك حین جلوسنده ایشلیان شمندفرلرك جمله‌سی ٤٤٣ کیلومترودن عبارت ایدی سال سابق‌ده (درابتدای ١٨٧٠ میلادی) ١١٨٩ کیلومترویه بالغ اولدی بوشمندفرلرك هپسی برخط اوزرینه‌در یالکز قاهره‌دن اسکندریه‌یه اولان یول خدیو مصر حضرتلرینك همتیله فی ١٢٨١ ایکی خط اولمشدر

بونلردن بشقه انشاء اولنمقده اولان شمندفرلر ٩٤٧ کیلومترویه بالغدر صعید شمندفری منیه‌یی کچمش مصوعه‌قدر ایصالی مقرر اکر بویول مصوع ساحلنه واصل اولورسه اوحالده اسکندریه‌دن شمندفرله هندیولی سویس قنالنه نسبتله بیك میل انکلیزی قدر قیصالمش اولور سودان شمندفری الیوم مذاکره‌ده‌در

کاربان یوللری

صعید یوللری (١) قصیردن قنه یولی دوه کاربانلری قنادن قصیره ٤ کون وعودتی ٣ کون صایارلر (٢) واحات یولی یعنی لیبیا چولنك واحات طریقی که اسنا واسیوطه واصل اولور سکزاون کونلك‌در (٣) قنادن شمال شرقی‌یه طوغری صعودایله جبل زیت میناسنه اولاشور

Digitized by Google

مصـــر وسطی یوللری (۱) منیه‌دن واحاته کتـــورن
بیوك یول (۲) بنی‌سویف‌دن فیومه واحاته
۳ مصـــر ســفلی یوللری (۱) قاهره‌دن ســویســه
(۲) فقط کاربان ایچون سلوکی ممکن اولان طرق که قاهره‌یی
بلبیسه و نطرون کولنه ایصــال ایلر
ترعه یولی که قنال کناریله اسماعیلیه‌دن پورسعیده

تلغرافــــــــ

مصر حکـــومتنك تلغراف خطلرینك طولی ٥٦٤٧ کیلومترو
تللرینك طولی ۱۱۲۰۰ بوندن بشقه‌جه حکومتك اولمیـــان تلغراف
تللری ٤۳٤ کیلومترو فی ۱۲۸٦ آلنـــان ویریلان محررات
عـــددی ۰۰۰ ٦٥۰۰
اسکندریه‌دن قاهره‌یه تلغراف درت تللی وقاهره‌دن غزه‌یه
مختلط خط وکذا ترکیـــه خطی بورتللی اولوب باقیسی هپ
ایکیشر تللیدر
مصر تلغرافلری اوروپایه برا و بحرا مربوطدر
برا العریش وســوریه طریقیله استانبول اوزرندن
بحرااسکندریه ومالطه طریقلرندن
وکذا هند خطلرینه مربوطدر

❋ صنـــائع ❋

الیوم مصرده باشلوجه مصانع پاموغك ایجاب ایتدیردیکی

Digitized by Google

فابريقه‌لردر قابريقه‌لرده ملكنه اذابه‌سى وتعميرى خيلى ايلرولمش‌در طغله اوجاقلرى كرج اوجاقلرى وايوروله بيچقيلر واپوردكرمنلرى دباغخانه‌لر بصمه خانه‌لر انبيق وتقطير كارخانه‌لرى واردر تركيه‌ده وسوريه‌ده موجود صنائع مليه‌نك اكثريسى مصرده دخى موجوددر بو بابده شونى ذكرله اكتفاء ايدرزكه فى ١٢٨٤ پاريس سركيسنده بالجمله ممالك اسلاميه آرەسنده صنايعجه اك چوق مكافات آلان مصرايدى

مصرده مصانع مليه‌دن حصير دستكاهلرى پك مهمدر سنوى بش بيك دنك حصير ايشلنور فى ١٢٨٣ اسكندريه ليمانندن اخراج اولنان حصير ٢٣٠٠ دنك ايدى (٤٥٥٠٠٠ فرانق طوتدى) زنبيل دستكاهلرى دخى مهمدر هرسال مصردن اخراج اولنان زنبيل ١٧ و ١٨ بيك دنك اولور

سنوى سكسان بيك پارچه قدر كتان بزى نسج اولنور فى ١٢٨٠ اسكندريه‌دن اخراج اولنان مصر دستكاهلرينك معمولاتى (حصير زنبيل معمولات حريريه ينه بشقه) ١٨٠٠ دنك اولوب ٤٣١٥٥٠٠٠ فرانق طوتدى

مهمات عسكريه فابريقه‌لرى موجوددر وبالجمله صنائع ايلرولكده‌در

بيوك محمد على‌نك انشاء ايلديكى فابريقه‌لره مصرفلى اولديغندن واوروپا مصانعنه رقابت ايده‌ميه‌جكندن طولايى عباس پاشا وسعيد پاشا طرفلرندن اهميت ويرلمامش ايديسه‌ده حاليا خديو مصر حضرتلرى طرفلرندن ترقىء صنائعه دخى اهتمام اولنمش واولنمقده حتى جديدا ايكى فابريقه دها آچديرلمش مصانع واتجارده الك مهم اولان شهرلر نفوسلرينك كثرتى وايشلرينك عظمتى درجاتنجه بوراده قيد اولندى

(في غاية ١٢٨٦)		نفوس
قاهره (١)		٥٠- - ---
اسكندريه		٢٣٨.٨٨٨
طنطدا	بيك	٨٠
اسيوط		٦٠
دمياط		٦٠
سويس		٣٠
رشيد		١٥
پورسعيد		١٥
منفلوط		١٥
اسماعيليه		١٠
دمنهور		١٠
فيوم (ناحيه)		١٠
جرجا		١٠
قنا		١٠

(١) مصر قنالی رسم کشادینه کیدن اوروپالی برمؤلف (دپاری اوقایزنام کتابنده) دیرکه « قاهره ده برمليون نفوس وار »

❀ صيد ❀

مصرده صيد برى اكلنجه درجه‌سنده‌در لكن صيد ماهى بيوك تجارت ويرر نيلده چوق بالق حاصل اوله‌يور فقط صيد ايچون مواسم مخصوصه وار فى ٢٥ نيسان فرنكى ١٨٦٩ خديو حضرتلريله قومپانيه رئيسى فردیناند لسپ بيننده امضالنان مقاوله نامه حكمنجه سويس قنالنده وقنالك اوغراديغى كوللرده صيد رسومى حكومتك حقى‌در قومپانيه مداخله ايده‌مز وصيادلرك نه موقفلرده وقفه‌لرندن ونه قنالدن چكيره‌جكلرى بالق اوزرندن رسم آله‌ماز منزله كولندن كليتلو بالق چيقاريله‌يور يونانستان ايله وآطه‌لريله خيلى تجارت ويريور منزله‌دن سنوى (حساب متوسط ايله) ١ مليون ٥٠٠ بيك فرانقلق بالق اخراجاتى وار اكر بو كول ارباب معرفت وتجربه‌دن برجمعيتك التزامنده اولسه تجارتى ترقى ايدر زيرا منزله بالقلرينك يك ياغلى اولدقلرى وبو ياغلرك برايشه يارامازكبى آتلديغى مسموع‌در حالبوكه بونلردن يك چوق شى اعمال اولنه‌بيلور برده شوكولك هپ سواحلنده حيوانات وحشرات مائيه چوق بولنديغندن بونلرى صيد دخى برمنبع ثروت آچار

اتكو وبرلس كوللرى سنوى ٥٠٠ بيك فرانقلق حاصلات ويررلر ديكر كوللردن دخى هربرينك وسعتنه كوره خيلى بالق اخراج اولنور صيد بحرى همان محلنده صرف اولنه‌جق درجه‌لرده‌در

فى ١٢٨٠ اسكندريه ليمانندن ٨٠٦٠٠٠ فرانق قيمتنده بالق يمورطه‌سى اخراج اولندى

اسكندريه‌دن سنوى اخراج اولنان صدف ٤٠٠ بيك فرانقلغه بالغ اولمقده

Digitized by Google

❋ تجارت لیمانلری و اسکلهلری ❋

نیل اسکلهلری

قاهره ❋ حالیا مصرك رأس بلادی و مرکز حکومتی ·
قاهره فتح اسلامدنبرو دردنجی پایتختدر (۱) فسطاط (۲) عسکر (۳) قطائع (٤) قاهره

نیله برچاریك مسافهدهدر قاهرهلیمانی « بولاق » بولاقك مطبعه عامرهسی وعسکر دپولری و دارالصناعهسی ودیکر فابریقهلری وار

قاهره قلعهسنی فاطمیهدن المعز لدین الله خلیفهنك سرداری جوهر بناء ایلمش و برمدت حصن ومعقل قالمش موخرا شهر عظیم اولمشدر

الیوم قاهره حصاری بیوك محمد علینك ذی قیمت احجار ایله بناء اولنمش مسجدی و تربهسی و مالیه قوناغی و سرای و قشلاغ وطوبخانه ودوکمخانه وخزینه واسلحه و مهمات دپولری کبی ابنیۀ جسیمه وجیله ایله مزیندر وحصار جبل مقطم اوزرندهدر

قاهره شهرینی ایکی بیوك جاده جنوبدن شماله قطع ایدر بری موسکی جادهسی دیکری مارستان جادهسیدر اکثرسوقاقلر پارس سوقاقلری کبی واسع واغاچلی و غازلیدر

قاهره ٥۰ محله و ۳۰ بیك خانه عداولنور

قاهرهده ٤۰۰ جامع ومسجد ۲۰ کوجك و بیوك کلیسا ۹ یهودی خاوراسی ۱۲۰۰ خان ۳۰۰ صارنج ۱۰۰ حمام ۳۰ پازار ٥ مزارلق وار شادروانلری و سیر یرلری پك نفیس

عسکری وغیر عسکری خستهخانهلری و تربیۀ حیوانات

بغچه‌سی و فن ابنیه و معماری نمونه خانه‌سی واردر

قاهره‌ده پاموق فابریقه‌لری ایپك فابریقه‌لری و اپور و شمندفر وآتش دکرمنی تعمیرلرینه مخصوص مصانع موجود

مکتبلری ودارالفنونلری چوق عباسیه آیروجه بربلده معارف کبی‌در

« ازهر » امثالسز دارالفنوندر ٥ بیك طلبه‌سی وار هپ معلملری و ٢٥٠٠ طلبه‌سی حکومت طرفندن اعاشه اولنورلر

ازهرده ومدارس برانیه‌ده قرائت و تفسیر و حدیث و فقه واصول فقه وکلام ومنطق ومعانی وبیان وبدیع وتصوف مواعظ وطب وتواریخ وادبیات ونحو علملرندن ٩٩-١ یازمه کتب موقوفه وار

قاهره‌ده ٢٦٠ مکتب وارکه ١٠ بیك شاکرد بادهوا تعلم ایدرلر حکومت حاضره‌نك قاهره واسکندریه مکتبلرنده اداره و اعاشه ایله تعلیم فنون ایلدیکی شاکردان ٣٥٠٠ نفوسه بالغدر

فی ١٢٨٤ اوائلنده قاهره‌نك حکومت طرفندن اداره واعاشه اولنور مکتبلری شونلرایدی

جدید مکتب صبیان	عدد شاکردان	١٢٠٠
مکتب تجهیزیه	—	٦٠٠
پیاده	—	٥٠٠
سواری	—	١٠٠
طوبجی واستحکام	—	١٢٠
علوم ریاضیه (مهندسخانه) فی ١٢٨٣ تأسیسی		٦٠
ارکان حرب	—	٢٠
طبیه (قصرالعینده)	—	١٠٠
دارالمعلمات		

رسم وبیطریه مکتبلری دخی واردر

Digitized by Google

فوه

رشیددن ٢٥ کیلومترو جنوب شرقیده در بز فابریقه‌سی ودباغخانه وبرده ترپوش فابریقه‌سی واردر (محمدعلینك بناسی) قاهره‌دن اسکندریه‌یه شمندفر ختام بولمازدن اقدم تجارتجه مهم اسکله ایدی

منصوره

نیلك جدول شرقیسی اوزرنده دمیاطدن ٥٩ کیلومترو جنوب غربیده حبوبات حاصلاتنك مرکزیدر و پاموغی معتبردر

زقازیق

مصر «مانچستر»ی عداولنور پاموق تطهیرینه مخصوص فابریقه‌لریله مشهوردر آمریقا محاربه‌سی اثناسنده پاموق ایچون اوروپانك آلتونلری اورایه آقشیدی شمندفرله ونیل جدوللریله معموریتی تزاید وتجارتی توسع ایلدی

بنی‌سویف

قاهره‌دن نیل ایله ٢٥ فرسخ قدر جنوبده و نیلك ساحل یسارنده ایپلك فابریقه‌لری و برنه سواری قشلاسی وار

Digitized by Google

❁ منیه ❁

ایپلك وبارداق فابریقه‌لری واردر یکی شمندفرله اهمیت کسب ایلدی

❁ منفلوط ❁

نیلك ساحل یسارنده اون بیك نفوسی‌وار شایان رؤیت ایکی جامعی وکوزل پازاری مشهوردر

❁ اسیوط ❁

منفلوطدن ۲ فرسخ‌قدر جنوبده بتون صعید تجارتنك بندری وآفریقا تجارینك مرکزی‌در آفریقانك الك اوزاق یرلرندن کلان کاربانلر بورایه اینرلر شهرك اطرافنده خیرات کروانسرایلر وار متعدد جامعلری وحاملری وبرده سرایی (ابراهیم پاشا صعید والیسی ایکن بناء ایلدی) ایپلك فابریقه‌سی بز فابریقه‌سی وعسکر قشلاسی موجود

❁ جرجا ❁

نیلك ساحل یسارنده واخمیندن ۲۵ کیلومترو جنوبده اون بیك نفوسی وار پازاری کوزل ومشهوردر جرجه پازاری بحراحمر یولجیلرینك وحجاجك زاد وذخیره تدارك ایتدکلری محل‌در

❃ قنا ❃

نیلك ساحل یمیننده و قصیر لیمانته كتوره‌جك وادینك مدخلنده صعید یولیله كیدن حجاج كاربانلرینك ممریدر وقصیری اسكله اتخاذ ایدن انكلیز كمیلرینك كتیردیكی هند اشیاسنه نیل اسكله‌سیدر قنانك چوملك كارخانه‌لری چوقدر وصویی صوغودر ومسك كبی قوقودر اولان بارداقلرینك تجارتی كلیتلودر

❃ اسنا ❃

دارفور و سودان كاربانلرینه ممر

❃ اصوان ❃

مصرك الك نهایت مملكتیدر آندن صكره نوبی قطعه‌سنه كیریلور برنجی جندل بورادەدر محمد علینك آچش اولدیغی خرق ایله قایقلر كچرلر

حالیا اوروپا نمونه خانه‌لرینی تزیین ایدن آثار عتیقهٔ مصریه‌نك اكثریسی اشبو اصوان جنوبنده حلایبدن كتیرلمشدر

❃ بحرسفید لیمانلری ❃

اسكندریه

میلاد عیسی (عم) دن ۳۳۲ سال اقدم اسكندر بناسیدر دكزه

Digitized by Google

ایکی کیلومترو قدر کیرمش بر دیل اوزرینه مبنی‌در قردیه طوغری امتداد ایله ایکی خط منحنی تشکیل ایدر اشته بوشکلدن‌درکه ایکی لیمانی واردر برینه لیمان عتیق دیکرینه لیمان جدید دیرلر اسکندریه خندق وحصار ایله مستحکم‌در لیمانلری قوروجق ایکی قلعه‌سی موجود

بر وقت خیلی معمور ایدی عمرو بن العاص «رضی» فتح ایلدیکنده ٤ بیک حمام و ٤ یوز تیاترو وملهی بولدی ابوقبیل روایت ایدرکه عمرو اسکندریه‌یی فتحنده ١٢ بیک سبزواتجی تعداد اولندی ولیلهٔ فتحده خوفندن فرار ایدن یهودیلرک عددی یتمش بیک نفوسه بالغ ایدی

بوشهرکه بیوک محمد علی‌یه‌دک قاچ کره خراب اولدی (١) محمد علینک همتیله ومحمودیه قنالنک اعانه‌سیله معموریت کسب ایلدی حالیا سوقاقلری واسع ومستقیم وابنیهٔ جمیله ایله مزین‌در

اسکندریه مرساسی جهت غربیه‌دن شمال وغربه طوغری آچیق بک اعلا محط سفائن‌در بو مرسایه اوچ جهتدن کیریلور ١ مدخل شرقی ٢ مدخل غربی ٣ مدخل کبیر مدخل کبیر بیوک سفائنه یرویرر هر مدخلدن قولاغوزسز کیرلمک ممکن ایسه‌ده کمیلر احتیاط ایچون قولاغوز آلورلر هوا مساعد اولنجه قولاغوز قایقلری خارجده حاضر بولنورلر مساعد اولمیان هواده قولاغوز اولمادیغنه اشارت بایراغی چکیلور کمیجیلر بو بایراغی کوردکلرنده آچقلره چکیلورلر اسکندریه لیماننه کیجه‌لین کیرمک میسر اولمه‌ماز مدخل مرساده کیجه‌لری آتش اشارتی واردر صباحی بکلیه‌جک سفائن بو آتشله قربیت وبعدیتلرینی فرق ایدوب اکا کوره تدارکده بولنورلر کوندزین سکز اون میل یاقلاشمادقجه اسکندریه کورنمز

---

١ محمد علینک مصره کیردیکی تاریخده اسکندریه نفوسی آنجق آلتی بیک قدر ایدی شمدی ایکی یوز قرق بیک

اسكندريه سواحلنك مدوجزرى اهميتسزدر شدتلى باطى اسدكده دكز قبارر شرق روزكاريله تنزل ايدر الـكزياده قبارديغى وقت فرقى آنجق ايكى اوچ قدمدر

اسكندريه ذرت خاصه ايله ممالك سائره‌دن ممتاز اولوب برنظيرى دها يوقدر

(۱) برنجى خاصه اعلاليمان

(۲) اعتدال فصول شويله كه صيفده حرارت ۲۹ درجه‌يى كچمز وشتاده ۱۱ درجه‌دن اشاغى اينمز

(۳) فورطنه و فناهوا نادر

(٤) برسنه‌ده ياغمور كونلرى ايام قليله يه محدود

سال حالده اسكندريه ليمانى بالتوسيع انكليز دوقلرى كبى انبارلر مغازه‌لر و تيمور يوللر انشاسنه مباشرت اولنمش بوتوسيع و انشايى حكومت حاضره‌يه تعهدايدن مهندس Greenfields نام ذاتدر بشنجى سنه ختام بوله‌جغى درعهده‌در بوانشاء ايله اسكندريه ليمانى الك بيوك سفائنه محط اوله‌جق و ۳ بيك سفائن كيره‌يه يرويره‌جك بناءبرين اسكندريه ليمانى برنجى رتبه‌ده ليمان اوله‌جق شوانشايه مباشرت كونى اولان ۲۵ صفر ۱۲۸۸ (۱۵ مايس فرنكى ۱۸۷۱) اسكندريه‌ده بيوك آلاى ودونما اولنمش وبرنجى طاشى ضبط تاريخ وتيمن ايچون بالذات خديومصر حضرتلى وضع ايلمش

هرسال اسكندريه ليمانه كيرن چيقان سفائن ۸ بيك قطعه‌يه بالغدر فى ۱۲۸٦ (۱۸٦۹) كيرن يلكنلى سفائن ۲۸۸٤ قطعه ۱ ۲٦۳ ١٤٤ طونيلاته‌لق بونلردن بشقه ۱۰٦۱ وايور داخل اولدى

Digitized by Google

بوواپورلرله اسکندریه‌یه کیرن یولجی نفوسی ٧٧٩ ٧٧
(٦٠ ٣٢ عسکر) (تجارت فصلنه مراجعت)

❊ رشید ❊

نیلك جدول غربیسی اوزرنده الك مهم شهر رشیددر لکن محمودیه جدولی مصر اخراجاتنك اسکندریه‌یه نقلنی تسهیل ایده‌لیدنبرو رشیدك تجارتجه اهمیتی قالمامشدر قنال قومپانیه‌سنك حکومت مصریه حسانه یاپدیغی درت بیوك الکتریق فنارلردن بری رشید ساحلی ایچوندر (دیکرلری پورسعید دمیاط برلس ایچون)

❊ دمیاط ❊

نیلك جدول غربیسی اوزرنده حاصلات نباتیه‌سی چوقدر بحیرهٔ منزله سبیله کلیتلو پرنج حاصل اولور محمودیه جدولنك کشادندنبرو بواسکله‌نك دخی اخرجاتجه اهمیتی قالمامشدر
فی ١٢٨٦ دمیاطه داخل اولان سفائن ٤٤٥ قطعه ٣٧٠ ٣٣٨ ١ طونیلاته‌لق و١٨٣ یولجی چیقدی

❊ پورسعید ❊

قنال فصلنه مراجعت

بحر احمر اسکله‌لری

سویس ❊ قنال فصلنه

❋ قصير ❋

كوچك ليمان وادئ نيل كاربانلرينك وبحر احمر وبحر عدن كيلرينك اسكله‌سيدر

❋ مصوع ❋

حبش تجارتنك ليمانيدر بوكوچك آطه اوروپاليلرك جده‌دن كلان ادخالاتنه ومخا ومسقط اخراجاتنه بندردر

Digitized by Google

سویش ترعه‌سی

« وجعل بين البحرين حاجزا » ايت كريمه‌سنده بيان اولنان بحر احمر ايله بحر سفيد بيننده‌كی حاجز اون ييل‌ده رفع اولنوب ايكی دكز برلشديرلدی (١) بو كار عظيمی فرانسز قومپانيه‌سی حصوله كتيردی قومپانيه‌نك رئيسی مشهور ديپلوماتلردن فردينانددلسب و اجراآت رئيسی فونطان

قومپانيه

١٢٧١ تأسيس اولندی

١٢٧٣ امتياز فرمانی صدور ايلدی

١٢٧٥ ٥ تشرين ثانی سرمايه حصه‌لری تداوله ويرلدی و فی ٢٥ منه برنجی قازمه اورلدی

١٢٧٦ ٢٢ ايلول حفره مباشرت اولندی ٣٠ بيك عرب انغاريه ايله

١٢٨١ حاليا خديو مصر حضرتی انغاريه‌يی فسخ ايلدی

١٢٨٢ ١٥ آغستوس كوريوكلی بركمی آق دكزدن بحر احمره كچدی

١٢٨٦ ٥ نيسان (غره محرم) خديو مصر همتيله قومپانيه‌نك امتيازاتی و رسوماتدن معافيتی لغو ايدلدی

١٢٨٦ فی ١٢ شعبان ١٢٨٦ (١٧ تشرين ثانی ١٨٦٩) قنال كشاد اولندی

---

(١) صحابه‌دن عمرو بن العاص (رضی) مصری فتح ايلديكنده بو قنالی آچوب ايكی دكزی برلشديرمك استدی حضرت عمردن (رضی) استيذان ايلدكده آق دكزدن روم كميلرينك بحر احمره كچوب حجاجه تسلطلری خوفيله اذن ويرلمدی

Digitized by Google

قنالك طولی

١٧٤	کیلومترو بین‌البحرین طول
١٦	قنالك کچدیکی کوللرده حفره حاجت اولمیان
١٤٨	قومپانیه‌نك قازدیغی طول

عرض سطحی ٥٨ دن ١٠٠ مترویه‌قدر دیبینك عرضی ٢٢ وعمقی ٨ مترو سال‌حالده برموجب تجربه قنالدن توسیعه و حوضلردن تعمیقه لزوم کورینان محللری آچدیلر الجسر عتبه‌سنی ٤٤ مترو وسعته ابلاغ ایلدیلر وبالجمله تمساح کولنك شمال بوغازندن (٥٠ بیك) وسبخه‌ده منحنیء جنوبی‌دن (٣٠ بیك) وقنالك سویس مرساسنه دوکولدیکی منحنی بوغازدن (٣٦ بیك) وتمساح کولنك قعرندن وقایقخانه‌لرندن (٣٠٠ بیك) وپورسعیدده اسماعیل حوض کیرینك ساحل شرقیسنده‌کی آچیلان قنالدن وخرقلرندن (١٣٤ ٣٤٠) جمعا ٣ ٤٠٩ ٣٩٥ مترو مکعبا طپراق حفر و اخراج ایلدیلر

١٢٨٦ قنال بوینده سکنه ٤٢ ٤٠٠ نفوسه بالغ اولدی

اوروپالی	عرب	سنه
٢٥	١٢٥	١٢٧٦
١٦ ٠١٠	١٨ ٢٥٨	١٢٨٥
٢٢ ٨٤٣	١٩ ٥٥٧	١٢٨٦
٤٢ ٤٠٠	جمعا قنال نفوسی	

قومپانیه‌نك فی ١١ ربیع‌الاول ١٢٨٨ (١٤ مایس ١٨٧١) موازنهٔ مالیه‌سی

سا	فرانقـ	
٣٦	٣٠٢ ٢٣٨ ٤٦٢	سرمایه وانواع وارداتـ
٣٦	٣٠٢ ٢٣٨ ٤٦٢	مصارفـ

Digitized by Google

شوراسی معلوم اوله‌که بوقنالك کشادی برنجی درجه‌ده مصر حکومتنك همت و اعانه‌سیله میسر اولدی فرانسه‌نك آقسیون واوبلغاسیون اوله‌رق ویردیکی اعتبارك کافه‌سی ۲۱۲ ملیون فرانقدن عبارتدر
(وفی اغستوس ۱۸۷۱ آچیلان ۴۰۰۰۰ حصه استقراض جدیدی ۲۰ ملیون فرانقدر) ۲۰۲ ملیون فرانق مصر حکومتی طرفندن حصه و قومپانیه‌نك اسکی امتیازاتنی لغوه مکافات اوله‌رق ویرلمشدر اشته‌بو ۲۰۲ ملیون ایله قومپانیه‌نك سرمایه‌سی ۴۱۴ ملیونه وقنال کشادینه قدر انواع وارداتندن و نقد کارندن حاصل اولان ۶۶۱ ۶۵۶ ۳۷ فرانق دخی ضمله ۴۵۱ ۶۵۶ ۶۶۱ فرانقه بالغ اولمش و تاریخ کشاددن الی ۱۱ ربیع‌الاول ۱۲۸۸ جمله واردات ۶۴۱ ۵۸۱ ۱۰ فرانق اولمغله قومپانیانك بالجمله مالیه‌سی یوقاروده قید اولندیغی کبی ۲۰۲ ۲۳۸ ۴۶۲ فرانقه طولمشدر
مصر حکومتی شو ۲۰۲ ملیون فرانق طوغریدن طوغری‌یه قومپانیه‌یه ویرمش حالبوکه قناله متعلق انشاآت جسیمه‌یه صرف ایلدیکی مبالغ پك چوق شی ایدر شویله‌که
فرانقـــــــ

۳۵	ملیون	قاهره‌دن وادی قنالی	(طاتلی‌صو)
۲۰		سویس ریختملری	ولیمان ایچون
۱	ملیون	۲۵۰ بیك فرانق	فنارلر
۲۰۲		قومپانیه‌یه ویریلان	
۲۵۸	ملیون	۲۵۰ بیك	

Digitized by Google

بوتجــه مصارف کلیه‌یه مقاومت ایچون حیقــاریلان خزینه تحــویلاتــنه کیـدن فائض و بویوز ن بالجمله مصارف ۱۰۰

۳۵۸ ملیون ۲۵۰ بیك (۱)

یا ۳۰ بیك عرب ٥ییل ٤۰ و٥۰ و٦۰ سانتیم یومیه ایله قومپانیه‌یه آنغــاریه چالشدیلر بوعربلرك نیل بویلرندن قناله اجرت نقلیــه‌لری وخرجراهلری حساب اولندقده برعرب‌انه ۳۰ ســانتیم کچمدیکی آکلاشیلور بونلری هپ حکومت مصریه اداره واعاشه ایلدی

قومپانیه اجرتله وماکنه ایله حفر ایتدیردیکی ایامده هربرمترو مکعب ٤ فرانق ۱۸ سانتیمه کلدی قنال‌که ۷٤ ملیون مترومکعبدر ۳۰ بیك عربك بش سال (ایام تعطیل تنزیل) ٦۰ سانتیمه خدمتی وهرعربك یومیه ایکی مترو مکعب حفر واخراجیله مکلف اولدیغی مطـالعه اولندقده ۳۰ ملیون مترو مکعب حفر ایتدکلرینی فرض ایلسه‌ك ۷٥ ملیون فرانق ایدر (دسترس اولدقلری ٦۰ سانتیم بعدالتنزیل) اشته بوخدمتی دخی مصر ایتدی

بنــاءعلیه شواخطاره جسارت ایدرزکه سویش قنــالی برنجی درجه‌ده مصر حکومت حاضره‌سنك همت واعانه‌سیله وجود بولدی

قنــالدن کچن سفــائن

قنال کشادندن الی ۱۱ ربیع‌الاول ۱۲۸۸ کچن سفائن ۸۱۳ قطعه ۸۳۷ ۷٤٥ طونیلاته‌لق

---

(۱) موسیو Dervieu نك یقینده نشرایلدیکی رساله‌سنده حسابنه کوره ۱۰۰ ۷۰۷ ۳٦۲ فرانق

Digitized by Google

كسور	طونيلاته	سفائن	
	٤٤٣ ١٩٤	٢٣٢	كشادندن الى غايت حزيران ١٨٧٠
٩٥٥	٠٣٩ ٢٤٨	٢٦٣	تموز ابتداسندن الى آخر سال
٦٧٦	٣٥٤ ٣٠٣	٣١٨	١٨٧١ ابتداسندن الى غايت مايس منه
٦٣١	٨٣٧ ٧٤٥	٨١٣	

بونلردن ٦٧٨ واپور ٤٦ يلكنلى ٨٩ سفائن ميريه

بو سفائنك منسوب اولديغى دولتلر

كسور	طونيلاته	سفائن	
١٤٩	٧٠٥ ٥٠٦	٥٣٥	انكليز بايراغيله
٥٠٣	٨٦٥ ١١٦	١٠١	فرانسز
٩٨	٨٠٧ ٣٧	٥٣	اوستريان
	٨٤٧ ٣٢	٤٦	مصرى
٢٢	٤٦٧ ٢٢	٣٣	عثمانلى
١٦	٩٨٤ ١٤	٢٥	ايتاليان
٢٩	١٠٤ ٤	٥	روس
	٥١٤ ١	٤	اسپانيول
٧٣	٠٦٧ ٤	٣	آمريقان
	٢٠٠ ٢	٢	بلچ
	٣١٣	٣	فلمنك
٣٧	٦٦٠	١	دانوا (دانيمارقه‌لى)
٣٣٩	٣٧١	١	پورتكيز
٣٥	٨٨١	١	زنجى (زنكبارلى)
٦٤	٤٨	١	يونان
٦٣١	٨٨٧ ٧٤٥	٨١٣	

Digitized by Google

بوسنه‌نك مرورندن قومپانیه‌یه حاصلات ٩٥٨ ٨٠١ ٨ فرانق ١٦ سانتیم
مرورایدن یولجیلرك عدد نفوسی ٣٧٤ ٤٦ بونلردن مروریه حاصلاتی
٧١٠ ٤٥٩ فرانق شونلردن بشقـه ینه مدت مزبوره‌ده قنالدن
٤٠٦٨ قایق چكدی بونلرك مروریه‌سندن حاصلات ١٦٠ ٢٢٣ فرانق
٩١ سانتیم

مصر حكومت حاضره‌سی شوقنال ایچون چوق فداكارلق ایتمش ایسه‌ده ایلروده بیوك مكافات كورسه كرككدر زیرا بوقنال شرق وغربی برلشدیردیكیچون هند وچین تجارتنی آچغله بتون دنیایه خدمت ایده‌جكی كبی خصوصا محلنی یعنی مصری تجارتله احیاء ایده‌جكدر قنالك مركز اداره‌سی اولان «اسماعیلیه» شهری قره‌دن نیل جدولیله قاهره‌یه و مهم شهرلره باغلاندیغی كبی قنال سبیله‌ده هند وچینه‌قدر مربوطدر شمدن صكره مصر ایچون شرقـه اخراجاتده ونه‌ده ادخالاتده برتكلف یوقدر

قنال قومپانیـه‌سنك آتی‌ده انتفاع ایده‌جكنده اشتباه اولنمامليدر فی ایلول ١٨٧٠ قنال وارداتی ٣٦١ ٤٧٧ ایدی وفی ١٨٧١ ایلولنده ٩٧٩ ٤٨١ فرانق اولدی ٥٠٢ ١٢٠ فضله دیمك واقعا بوفضله بتون بتون تجارتدن اولمایوب ایچنده مواد غیرلازمه یعنی (٢٥٠ بیك فرانق) وسكة الحدید ومیاه وارداتندن خیلی مبالغ وارایسه‌ده ینه موسم سابقنه نسبتله تزاید تجارتی متضمندر

قنـال كشادندن اقـدم آق دكزده انكلیز و فرانسز واپورلرینك یاقدقلری كور سنوی ١ ملیون ٨٠٠ بیك طونیلاته حساب اولنوردی (١) الیوم قنال سبیله ٣ ملیون طونیلاته تخمین اولنه‌یور

---

(١) انكلیز ١ ملیون ٥٥٠ بیك فرانسز ٢٥٠ بیك طون

يلكنلى سفائنك كثرتى و بوسفائنه بحراحمرك يارامیه‌جغى مطالعه اولنه‌رق ینه انكليز و فرانسز كميلرى هند تجارتیچون امید بروننددن طولاشورلر قنالدن كچمزلر دینه‌بيلور

لكن واپور ایجادندنبرو یومافيوما زیاده‌لشمكده و يلكنلى سفائن اكسلمكده اولديغى ايوجه مطالعه ايدنلر حكم ایده‌بيلورلركه يقين‌وقتده سفر طويل ايدن كميلر هپ واپور اوله‌جق چونكه تجارت بحريه (١) سرعت (٢) تكرار سفر (٣) تحديد وقت اصول ثلثه‌سيله فائدهٔ عظيمه ويرر بوايسه واپورله ميسراولور يلكن كميلريله نه‌سرعت نه واپوركبى تكرار سفر نه‌تحديد وقت اوله‌ماز اوت انكليزك ٢٤ بيك وفرانسزك ١٤ بيك يلكنلى كميلرى همان برايكى آيده واپوره تبديل اوله‌ماز براز وقت‌استر

خصوصا واپورلرى شمدى‌یه‌دك ٣ كيلوغرام كمور (هرآت‌قوتنده هرساعت ايچون) صرفنه باعث اولان ماكنه‌يرينه بربچق كيلوغرام صرفيله ايشلتمكه چاره‌بولنمش‌در واپورلرك مصرفنى تنزل‌ايلسه كركدر

مع‌هذه بحثمز سويش‌قناليله شرق‌سفرى اوزرينه‌در بوقنالدن بومبايك (امید برونه نسبتله) اوندره‌يه و ليورپوله ٢٨٥٠ و مارسليايه ٣٢٧٦ و تريسته‌يه ٣٦٢٠ واستانبوله ٤٣٥٠ و پترسبرغه ٢٨٥٠ فرسخ كسديرمه كليشى نه‌بيوك فائده‌در شوقدركه قومپانيه كچيد رسوماتنى دهاتنزيل ایتملى

☼ پورسعید ☼ (۱)

بحر سفید ساحلنده پلوس کورفزنده دکزله منزله کولنك آره‌سنده‌کی دیل اوزرینه بناء اولنمشدر وضع اساسی ۱۲۷۶ (۲۵ نیسان ۱۸۵۹) الیوم ۱۵۰۰۰ نفوسی وار شهری و لیمانی و ریختملری انشاسنه صرف اولنان مبلغ ۱۵ ملیون فرانقدن آزدکل

پورسعید قنالك بحر سفید بوغازنده‌در بوغازی و لیمانی تعریف ایده‌لم بحر سفیددن کیجه‌این واپور ایله قناله کیره‌جکسك فرض ایت واپور پلوس سواحلنه طوغری یوریدکده فنار ضیاسی کوریشور شو ضیانك کورندیکی یردن پورسعید ۳۰ میلدر بوغازك صاغنده ۰۹۰ ۲٤۵ فرانقه یاپلمش اولان فنار هیکل متینی اشته بودر (٥) دها ایلرولینجه ایکی آتش کورینور صاغده‌کی قرمزی صولده‌کی یشیل اشته بوایکی اشارتك آره‌سندن کچه‌جکسك بومدخل بوغاز دکلدر بوغازك ایکی طرفندن دکز ایچنه ریختم ایدلمش ایکی سدك اوجلریدر قرمزی آتشی اولان سد بوغازك صاغنده دکزه چیقمش اولان ریختم اوجندن باشلایوب ۲۵۰۰ مترو دکزه ممتد اولمشدر وسدك انشاسی قنالك بوغازینی قره‌یلك کتیره‌جکی قوملردن محافظه

---

(۱) پور کلمه‌سی فرانسزجه لیمان معناسنه

(٥) بوفنار سیالهٔ کهربائیه ضیاسیله شعله‌داردر آلتی بارکیر قوتنده ماکنه ایله ایشلر یاپیسی طوکدرمه شکلی مثمن ارتفاعی ٥۰ مترویه قریب قطری $\frac{۳۰}{۱۰۰}$ ٤ مترو داخلندن نردبانی معدن بش بیوك پنجره‌دن آیدینلق آلور برلس رشید دمیاط فنارلری دخی بوقبیلدن

Digitized by Google

ایچون‌در یشل آتشی اولان سد بوغازك صول طرفندن فقط ریختم اوجندن اولمایوب ١٤٠٠ مترو بعددن باشلار ١٩٠٠ مترو ممتددر اشته بوسدین آره‌سنه کیریورسك کیردیکك قرمزی ویشیل اشارتلرك بینی ٤٠٠ مترو وسعتده آچیق‌در بومدخلدن قولایجه کیردیکك بین‌السدین دکزك مساحه‌سی ١٧١ هقتار ٨٧٥ آر

ایلروده ایکی بیاض آتش کوریورسك بواشارتلرك اره‌سندن کیره‌جکسك قنال بوغازی‌در بوغازك عرضی ٣٠٠ مترو مساحهٔ سطحی ٤ هقتار بو ٤ هقتاری کچدیکك کبی کیرمش اولدیغك دکز پورسعیدك حوض کبیری‌در بوحوض حالیا خدیومصر حضرتنك نامنه نسبت « حوض اسماعیل » تسمیه اولنور مساحهٔ سطحی ٣٧ هقتار ٤٠٠ آر بوحوض‌دن قارشوده کوردیکك ایکی قیرمزی آتش قنالك ایکنجی بوغازینه اشارت‌در اورادن کیردیکك کبی پورسعیدی براقدك قنال بوینه دخول ایتدك شمدی پورسعیدی (مثلا کوندز) سیرایت بوغازك وحوض کبیرك صاغ طرفی سعید شهری‌در اوچ حوضی وار برنجی (شمالدن) حوض ٤ هقتار « حوض تجارت » تسمیه قلنور ایکنجی ٢ هقتار ٦٢٥ آر ترسانه حوضی‌در ساحلنده دارالصناعه وار اوچنجی ٤ هقتار ٨٠٠ آر شریف حوضی دیورلر بونك ساحلنده فرانسز بحریه‌سی ومساجری وفرزینه قومپانیه‌لری ولویید قومپانیه‌سی (آوستریانك) وروسیه‌نك واپور قومپانیه‌سی قنال قومپانیه‌سندن حوض مذکوری تعمیق وتطهیر شرطیله اراضی استدیلر قومپانیه الی جمادی‌الاولی ١٢٨٨ (اغستوس ١٨٧١) ایفای شرط ایده‌جك ایدی دیمك که « سعید لیمانی » درت حوضیله (حوض اسماعیل ایله برابر) ٥٢ هقتار ٨٢٥ آردر بووسعتده برلیمان البته سفائنه واموال تجارته امنیت بخش اوله‌جغندن برنجی لیمانلردن عد اولنه بیلور معهذا سال سابقده طالب اولان قومپانیه‌لرك کثرتنه

Digitized by Google

بناء پورسعيد حوضلری کافی اولمادیغی تبين ايلديكندن بوحوضلرك قارشو ياقه سنده يعنی ساحل شرقی ده اسماعيل ليمانی بوينجه اوچ حوض انشاسنه قرار ويرلدی وفی اغستوس ١٨٧٠ برنجی حوض (عرضی ٥٦ طولی ٢٠٣ عمق ٣ وبچق مترو) ختام بولدی فقط ديگر ايكی يه باشلانمزدن اول بوبابده مهندسلر طرفندن بشقه برلايحه ترتيب اولندی وقنال اداره سی طرفندن تحسين اولنوب موقع اجرايه قوندی شويله كه ساحل شرقی ده اسماعيل حوضنه محاذی ٨٢٤ مترو طولنده برقنال اچيلاجق بوقنالك مخرجی ايكی عمودی خرق (١٣٣ مترو طولنده) واسطه سيله اسماعيل حوضی اوله جق بوايكی قنال وخرقلری ايچون حفر واخراجی لازم كلان طپراق ١٣٤ ٣٤٠ مترو مكعبا ومصارف تخمينيه سی ٢٢٠ بيك فرانق

اشته ٥٣ هكتار وسعتنده اولا پورسعيدده بويله برجسيم قنال ايله حوض جديد انشاسنه حاجت مس ايلديكی مطالعه اولندقده قنال تجارتی و پورسعيد اهميتی يوما فيوما نه درجه لرده تزايد ايده كلديكی اكلاشيلور

قنال كشادندن الی ١١ ربيع الاول ١٢٨٨ (٣١ مايس ١٨٧١) سعيد ليمانه كيرن چيقان سفائن ٣٠٠٠ قطعه دن زياده ٢ مليون طونيلاته لق

كيرن سفائن

كسور	طونيلاته	سفائن	
٨٣	٧٨٣ ٤٨٦	٨٠٩	واپور
٨٧	١١٧ ٤١٥	٥٣٣	يلكنلی
٢٨	٤٧ ٧٤٠	٧٣	سفائن ميريه
٩٧	٩٤٨ ٦٤٣	١ ٥١٤	

Digitized by Google

بوسفائنك بيراقلرينه كوره تقسيمى

كسور	طونيلاته	سفائن	
٧٣	٢٩٠ ٩٦٥	٥٠٥	انكليز
٥٨	٢٢ ٧٤٧	٢٥١	عثمانلى
١٣	١٧٣ ١١٤	٢٠٨	فرانسز
٤٢	١٠٢ ٤١٠	١٥٤	مصرى
٧٠	١٣٨ ١٩٥	١٣٨	اوستريان
٤٣	٥٨ ٢٥٢	٩٧	روس
٤٣	٤١ ١٢٧	٨٥	ايتاليان
	٣ ٤١٧	٢٣	يونان
	٤ ٥٢٤	٩	نوروجيان
	٢ ٧٤٧	٨	آلمان
	٢٣٩	٧	سيسام
٨٥	٥ ٦٦٢	٥	آمريقان
	٧٣٢	٣	اسپانيول
	٥٥٢	٣	فلمنك
	٤٠٠	٢	قدس‌لى
٣٧	٦٦٠	١	دانوا
	١ ١٠٠	١	بلچ
٢٣	٣٧١	١	پورتقال
	٢٨٦	١	اسوچ‌لى
	٢٥٧	١	بغدانلى
	٨٨١	١	زنجى (زنكبار)
٩٧	٩٤٨ ٦٤٢	١ ٥١٤	

Digitized by Google

بوسفائن پورسعیده ۱۵ ۳۷۳ یولجی و ۷۱۲ ۱٦٤ طونیلاته
معدن کوری و ٤٤۹ ٤٦ اموال تجارت چیقاردیلر

❊ اسماعیلیه ❊

بوشهر جدید قنال قطعه‌سنك مرکز حکومتی‌در تمساح کولی
کنارنده بناء اولنمش پورسعیددن ۸٦ و سویس‌دن ۱۰٤ کیلومترو
بعدده لیمانك سطحی تقریبا ٦۰ هقتار و عمق ۸ مترو کولك
صیغ یرلری نصب و اشارات ایله تفریق اولنمش‌در یعنی سفائنك
کچه‌جکی قنال یولنده ایکی طرفلی نصب وار قنال کشادندن صکره
بحر سفید صویی بوکوله ۹۰ ملیون مترو مکعبا صو علاوه ایلمش‌در
اسماعیلیه شهری اوروپا شهرلری طرزنده انشاء اولنمش
سوقاقلری واسع ابنیه‌سی کوزل حکومت قوناغی و قصر خدیوی
و قنال دیرکتورینك شاله‌سی نه‌عجب تزیین ایلمش‌در شهر ایکی‌یه
منقسم اولوب برقسمنده عرب و دیکر قسمنده اوروپالیلر ساکن
حکومت حاضره‌نك ۳۵ ملیون فرانق صرفیله نیلدن کتیردیکی طاتلی
صوجدولیدرکه بویله صوسز اوتسز چول اورطه‌سنده بناءاولنمش
برشهری قابل تمسکن ایلدی اسماعیلیه که بحرین صولرینك مجمعی‌در
بتون دلتا حاصلاتنك مرکزی اولان زقازیقه ۳۰ کیلومترودر
پورسعیده سویسه قنال ایله و داخل مصره نیل جدولیله و شمندفرله
مربوطدر آتیده ایکنجی اسکندریه اولسه کرکدر اسماعیلیه‌ده
کون کون پاموق تجارتیچون تجار اقامتکاهلری و بندرلر انشاءاولنمقده‌در
اسماعیلیه‌یه طاتلی صو جدولیله فی ۱۸۷۰ سال میلادی یدی‌بیك وفی ۷۱
اوائلنده ٦ بیك طونیلاته‌لق پاموق تخمی اخراج اولندی حالبوکه
اوتاریخلرده جدول صویك قلتندن فقط زقازیقه‌قدر ایشلیوردی

Digitized by Google

❁ سویس ❁

قنال بحراحرده سویس لیمانه منصب اولور بولیمان دخی حکومت حاضره‌نك اثر جدیدیدر بحراحرك مد وجزریله اسکی سویس لیمانی طولوب برچوق مسافه صیغ اولدیغندن اویله‌یره لیمان انشاسی محال کبی کورینوردی اشته‌یاپدیلر شویله‌که قنال مصبنده ودکزایچنه ریختم ایله قره ایجاد ایلدیلرکه ٤٠٠ بیك مترو سطحی اولوب دکزك الك یوکسك مدندن اوچ مترو دها زیاده مرتفعدر بوقره‌ده جدید سویس شهری اوله‌جقدر بوطوله قره‌دن سویس شهرینه‌دك ریختم برسد چکدیلرکه ٤ بیك مترو طولنده‌در الیوم سویس شمندفری بونك اوزرندن کچوب تالیمان جدیده واصل اولور شوطوله قره‌نك لیمان بندی ٥٦٠ مترو طولنده و یوز مترو عرضنده‌در مساحهٔ سطحیه‌سی ٥٦ بیك مترو اولوب کمیلر بورایه یناشورلر

بوبندك شمالا صاغنده برحوض تجارت انشاء اولنمشدرکه ٢٢٥ بیك مترو سطحی وار صولنده ترسانه حوضنك سطحی ١٧٥ بیك مترو

بالجمله سویس لیمانی ٤٠ هقتار دیمك

ترسانه حوضنك وراسنده برقالفات حوضی یاپلدی طولا ١٣٠ وعرضا اوتوز مترو

لیمانك حوضلرك هپ صو دیوارلری مارسلیادن کتیردیلان یونمه طاشلاردندرکه یالکز بوایشن مصر حکومتنه ٦ ملیون فرانقه مال اولدی وبالجمله سویس انشاآتیچون حکومت حاضره ٢٠ ملیون فرانق صرف ایلدی

قومپانیه دخی کندی جانبندن قنال آغزی خارجنده طپراق پیدا

Digitized by Google

ایتدی و ٦٠ بیك مترو سطحنده برحوض انشاء ایلدی

بحر احمردن قناله کیررکن پورسعید مدخلی کبی صاغده قیرمزی وصولده یشیل آتش اشارتلری یننندن کچیلور یشیل آتش « رصیف واغورن » (١) اوجنده‌در قیرمزی آتش پورسعید مدخلنك سدی کبی بریختم سد اوجنده بوسد بحر احمرك آسیا ساحلندن بحر احمر ایچنه طوغری انشاء اولنمش ٩٠٠ مترو طولنده بوسددن غرض یالکز فناره سفائنه مدخل کوسترمکدن عبارت اولمایوب بحر احمر مدینك قنال بوغازینی دوکوب طولدرماسنه دخی مقاومتدر

سویس شهری انشاآت مذکوره‌یه مباشرتدنبرو تجارت و تمسکنجه پك اهمیت کسب ایلدی و انکلیزك حبشه عسکر سوقنده اوراسی

---

(١) واغورن انکلیز ضابطان بحریه‌سندن برذاتدرکه انکلیزك هند پوسته‌سی امید بروندن طولاشه‌جغنه اسکندریه‌دن بحر احمره کتسه چوق سهولت و تقرب و تصرف اولور دیو فی ١٢٤٥ انکلیز حکومتنه برلایحه تقدیم ایلدی اولوقت مرقومك بومطالعه‌سنی خیال محض عدایدوب اصغاء ایلدیلر لکن واغورن فکرینك صحیح و عملینك سهل اولدیغی جمله عالمه کوسترمك ایچون بالذات کندوسی اسکندریه‌دن بحر احمره پوسته‌جیلق ایلدی ونیجه سنه‌لر کندوسنه توديع اولنان محرراتی طاشیدی تاریخ وفاتی ١٢٦٦ مرقوم واغورنك بوپوسته‌جیلغی شمدی آچیلان قنال محسناتنی دها اولوقت فهم و تفهیم دیمك اولدیغندن حالیا قنال قومپانیه‌سی رئیسی «لسپ» مرقومی تذکار ایچون یکی سویس یالیسی جاده‌سنی « رصیف واغورن » تسمیه ایلدی و بوساحله برده مرقومك صورت مجسمه‌سنی نصب ایلدی

Digitized by Google

مرکز ادخار وسوق اتخاذ اولندیغندن عربلر تجمع ایلدی خصوصا بوکون طاتلی صو جدولیله احیاء ایدلدی سویس چوللری بوجدول سببیله واحات اوله جق وشهر یکی طولمه قره ده (لیمان جدید قره سنده) تجدد ایده جکدر بوندن برقاچ سال اقدم سویس اهالیسی ۳ بیك نفوسدن عبارت ایدی بونلره ایچه جك صو قاهره شمندفریله کلوردی بعضا شمندفرك تعطیلی ایجاب ایلدکجه آسیا یاقه سنده عین موسیدن دوه لرله صو کتیریلوب اهالی اسقاء اولنوردی بوایسه اهالینك احتیاجنه بیله کفایت ایلمزدی شمدی ۲۰ بیك نفوس اولدی شبهه یوق که یکی سویس اسکی «قلزم» معموریتنی کچه جکدر

❋ تجارت ❋

محمدعلی وانك اولادی وخصوصا خدیو مصر حضرتیدرکه نیل اوزرینه کپریلر قوردی یوللر وخلیجلر آچدی دکزلره نقلیاتی وسواحل بحارده اسکله لر ومغازه لر وعربه لر انشاسیله آقدارمه یی تسهیل ایتدی تاکه مصریلر اوروپا ایله قره دکزله طونه ایله بحراحمرله عجم کورفزیله هند وچین دکزلریله تجارته کیرشدیلر

الیوم مصره ادخالات کراسته بغدای کمور زیت وحبوبات دهنیه منسوجات تیموروماکنه وآلات مسکرات باقر وتیمور انکلیزدن چوخه اوستریادن اسلحه وچوخه ودوشه مه فرانسه دن ایپك معمولاتی ایتالیادن خام ایپك وتتون ترکیه دن (سوریه) فس سجاده وکلیم افریقا غربندن داخل اولور

Digitized by Google

اخراجات مصرك كاپيتلو اخراجاتی پاموق پاموق تخمی
صوف نطرون پرنج منسوجات
مصر اخراجاتندن بيوك حصه الان اوروپاليلر انكلتره فرانسه
اوستريا بعده تركيه صكره ايتاليا وسوريه و بلچيقا

تجارت خارجيه

بوندن ١٥ سال اقدم مصر ادخالاتی ٣٥ و اخراجاتی ٤٦ مليون فرانق ايدی جملەسی ٨١ مليون ديمك فی ١٢٨٢ اسكندريه اخراجاتی ٦٦٠ ٢٧٦ ٤٤٢ ادخالات ايسه ٢٢٧ ٨٤٣ ١٣٣ فرانق والی ٨٧ شومقدار ايدی

ادخالات		اخراجات		سنه
مليون	غروش	مليون	غروش	
٠	٤٩٧	٣	٨٤٦	١٢٨٣
٦	٥٣٩	٥	٧٠٥	١٢٨٤
٦	٥٣١	٧	٩٣٠	١٢٨٥
٣	٥١٧	٤	٨٣١	١٢٨٦

فی ١٢٨٦ بو تجارته حصەدار اولان مملكتلرك تعيينی

ادخالات		اخراجات		
مليون	غروش	مليون	غروش	
٧	٢٣٤	٤	٦١٣	انكلتره ايله
٧	٦٣	٠	١٠٩	فرانسه

Digitized by Google

٦	٣٩	٩	٤٨	اوستریا
٥	٦٧	٤	١٢	ترکیه
٧	٣٥	٤	٣٦	ایتالیا
٢	٣٣	٩	٥	سوریه
٢	٢٧	١	٢	افریقای غربی
٢	١١	٦	١	یونانستان
٩	١	٣	٢	بلجیقا
٣	١	٣		روسیه
٠	١			اسوچ
٦				آمریقا

مصرك بو تعداد اولنان قطعه‌لردن بشقه بتون دنیا ایله تجاری واردر تجارت ایلدیکی قطعات شرقیه شونلردر

١	بحر هندی	بومبای و سیلان ایله وافریقانك هپ سواحل شرقیه سیله
٢	بحر احمر	سویس‌دن عدنه قدر هپ سواحل ایله
٣	بنغاله	قالکوته و دیکر
٤	بحر صین	صایغون مانیل قانطون هونغ کونغ
٥	مالزی	سنغاپور سومطرا جاوه و فلمنك جدید

فی ١٢٨٢ اسکندریه‌دن اخراج اولنان عربستان حاصلاتندن یالکز قهوه صمغ عاج لبان ٦ ملیون فرانقلقدن زیاده ایدی شویله

فرانق	
٢ ٧٥٠ ١٢٠	قهوه
٢ ٦٤٣ ١٦٠	صمغ
٣٨٤ ٨٠٠	عاج
٣٩٧ ٨٠٠	لبان
٦ ٢٧٥ ٨٨٠	

Digitized by Google

❋ مسـكوكاتـــــ ❋

مصر آلتون سکه‌سی ٢١ قیراط یعنی بیك‌ده ٨٧٥ خالص آلتون اولوب باقیسی قارشدیرمه‌در وقیراطدن بیك‌ده اوچ اشاغی مساعده‌لی‌در

مصر کموش سکه‌سی ایکی قسم اولوب دولار ٢٠ قیراط یعنی اون بیك‌ده ٨٣٣٣ قسمی خالص کموش باقیسی قارشدیرمه بونده‌دخی مساعده بیك‌ده ٣ ایکنجی‌قسم غروش و پاره بونك قیراطلی ١٨ یعنی بیك‌ده ٧٥٠ و مساعده‌سی ٣

مسـکوکات تعرفه‌سی

ذهب

فرانق ایله قیمت	بیك غرام بهاسی	عیار	ثقلت
فرانق		٨٧٥	قیراط
٩٢٣ ٢٥	٣٠٠٧ فرانق		[illegible] ٤٤ یوزلك (جینه)
٩٦٢ ١٢	٣٧ سانتیم		[illegible] ٢٢ اللیلك
٧٨ ٦			[illegible] ١١ یکرمی بشلك
٣٨ ١			[illegible] ٢ بشلك (نادر)

فضـه

فرانق		عيـار	قيراط	
١٨٥	٥ر	٨٣٣٣ر٠	١٤٤	دولار (ريال)
٥٩٢	٢ر		٧٢	نصف دولار
٢٩٦	١ر		٣٦	ربـع دولار
٦٤٣			١٨	نصف ربـع
٢٥٩	٠ر	٧٥٠	٧	غروش
١٣٠	٠ر		١/٢ ٣	نصف غروش
٠٦٥	٠ر		١/٤ ١	ربـع غروش

نحـاس

قرق پاره‌لق　　يكرمی پاره‌لق　　اون پاره‌لق　　بش‌لك

مصرده مذكور غروشدن بشقه‌جه « قرش رايج » ناميله برسكه آلورلر و ويررلر بوندن ١٨٠ غروشك قيمتی مصرك اون‌غروشنه مساويدر « كيسـه » ٥٠٠ غروشكه ١٢٩ فرانق ٦٢ سانتم قيمتنـده . « خزينـه » يوز كيسـه‌در ١٢٩٦٢٠ فرانق

☼ مقياس و مكيال و ميزان ☼

مصر اولچولرینك وطارتیلرینك اصولی اصول اعشاریه اوزره تعریف اولنسه شویله تلخیص ایدیله بیلور

(۱) اردب ضلعی برذراع بلدی اولان مکعب حجمنده کیله

(۲) اردب حنطه بیك رطل

(۳) اوچ فدان بیك قصبه

(٤) ٦٤ کیسه (۲۰ قیراطنده ٦٤ کیسه کموش) ۱۰۰ رطل

مصر مکتبلرنده مهندسلر اصول اعشاریه‌یی تعلیم ایدرلر حساب رسمی‌ده واوروپا ایله اولان معاملاتده مترو اصولی مستعملدر فقط اهالی بیننده مابه‌الحساب اولان مکیال وميزان (حالیا انکلتره‌ده وروسیه‌ده واقدمجه ترکیه‌ده اولدیغی کبی) مختلفدر مثلا رشید اردبی دمیاط اردبنه بکزه‌مز اکثر ایالتك کندینه مخصوص قنطاری ومیزانی واردر مسکوکات ایچون دخی صحیحا بروحدت یوقدر

الیوم ۱۳ دولت مترو اصولنی رسما قبول ایلمش (۱) وسال سابقده پترسبرغ اقادمیسنك بواصوله وارد اعتراضلری پارس اقادمیسنده حل اولنوب اصول مزبوره‌نك بتون عالم طرفندن قبول اولنه‌جغی درکار بولنمشدر وخصوصا خدیو مصر حضرتی مصرك وزن وقیاسنی اصول اعشاریه‌یه تطبیق باینده مخصوص قومسیون تشکیل ایلمشدر یقینده بومشکلات حل اولنوب مصرده دخی اصول اعشاریه قبول اولنه‌جغی شبهه‌دن وارسته‌در

---

(۱) فرانسه بلجیقا پی‌با ایتالیا اسپانیا پورتقال یونان مکسیقا شیلی برزیلیا جدید غرناطه عثمانیه جماهیر جنوبیهٔ امریقا

مقيـاس طولـــــ

مقيـاس طولده اصل اولان « ذراع » در فقط بربرندن فرقلى درت بش زراع وار مستعملرك مترو ايله تطبيق شويله در

مـــترو			
٥٦٨٣	ر ٠	١	ذراع بلدى
٦٤٧٩	ر ٠	١	ذراع اندازه
٧٥٠٠	ر ٠	١	ذراع معمـارى

« قصبة المسـاح » ديدكلرى ٥٥٠٠ ر٣ مترو كلور

مقيـاس جغرافى

١	درجــه	٢	وبچق سفر يوم (مرحله)
١	سفر يوم	٢	بريد
١	بريد	٤	فرســخ
١	فرســخ	٣	ميل
١	ميل	١٠٠٠	باع
		٥٠٠	قصبة الاسلام
١	قصبه	٥	ذراع
		١٠	قدم
١	باع	٥	قدم
١	ذراع	٢٤	قيراط (١)
١	قدم	١٢	اصبــع

---

(١) ياخود اصبع كه باش پارمغك برنجى قصبه‌سى

مساحه

١	فدان	٣٣٣	و برثلث قصبه تربيعا (اليوم)
هرفدان		٢٤	قيراطه تقسيم اولنور

مكيال

١	اردب	٦	ويبه
١	ويبه	٤	رابع
		٠٦	ويبه
		١٢	كيله
١	اردب	٢٤	ربع
		٤٨	ملوه
		٩٦	قدح

(برقدح ٩١١٢ ر١ ليترو كلور)

« قربه » حكومت ١٥ قربه‌يى برمترو مكعب عد ايلشدر رشيدك پرنج اردبى ٢٩ و دمياطك‌كى ٤٢ ربعه منقسمدر

میزان

١	قنطار	١٠٠	رطل
		٣٦	اوقه
١	اوقه	٤٠٠	درهم
١	رطل	١٢	وقیه
		١٤٤	درهم
١	وقیه	١٢	درهم
		٨	مثقال
١	مثقال	١	و بچق درهم
		٢٤	قیراط
١	درهم	١٦	قیراط
		٦٤	قمحه (چکردك)
١	قیراط	٤	قمحه

(١ درهم ٧٤٧ ٩٣٤ ٠ ر٣ غرامو ١ چکردك ٣٥٥ ٤٨٣ ٠ ر٠)

١٠٠ رطل دیدیکمز مشترك قنطاردن بشقهجه بر قنطاری ١٠٢ رطل

قهوه قنطاری ١٠٨

صمغ ١٥٠

دمیاطك یاموق قنطاری ٣٠٠

اسکندریهنك ٣١٥

و کذا اردبلر مختلفدر دمیاطك پرنج اردبی ٦٢٥ رطل

رشیدك ٤٣٣

حنطه اردبی حساب متوسط ایله ٣٣٣ و برثلث

❊ اعتبار مالى ومقابله وقومپانيه وپوسته ❊

باجمله قطعات اسلاميه آره‌سنده مصرك اعتبار ماليسى بولنده‌در زمانه ترقيسنك مستلزم اولديغى انشاءآت جسيمه ايچون فوق‌العاده لازم كلان سرمايه‌لرى اوروپا سرمايه دارانندن بولمش وبوديونك مصارفى موازنۀ ماليه‌يه كيردكدن صكره هرسنه وارداتندن فضله بولوب اوفضله دخى اعمالات جسيمه‌يه قپاتلمقده بولنمش‌در

سال سابق (بزم ٨٧ سال شمسى) ماليه بوتجه‌سنده وارداتك يكونى ٤٢١ ٤٨٩ ١ ومصارف ٨٢٩ ٢٨٣ ١ كيسه ٣٩٤ غروش اولوب ٥٩٣ ٢٠٥ كيسه ١٠٦ غروش فضله وار اشته‌امر بومركزده اولديغى حالده حكومت حاضره اصحاب املاكك سنوى ويره‌كلدكلرى عشور وخراج وديكر تكاليفدن جمعا ٤١٢ ٠٢٩ ١ كيسه‌مقدارى نصفى اولان آلتى يوزبيك كسور كيسه‌يه قدر تنزيل ايدوب اهالى‌يى برقاچ قات دها ثروتلنديرمك تدبيرينى ايلمش‌در

شويله‌كه اصحاب‌املاك شمدى ويردكلرى تكاليفك آلتى‌مثلنى بردن وياخود آلتى سال ظرفنده ويررلرسه بوندن حاصل اوله‌جق اوتوز شوقدر مليون ليره ايله باجمله ديون قالديريله‌جق بنابرين بوديون يوزندن اهالينك اوزرينه باصمش اولان مصارف رفع ايديله‌جك

بوتأديه‌نك اسمنه «مقابله» ديمش هركسك بردن ويا تدريجا ويره‌جكى مقابله مقدارندن يوزده سكز وثلث فائده نسبتنده تنزيل اولنه‌رق آلتنجى سال ختامنده نصف تكاليف محو اوله‌جق آلتى كره سكز وثلث اللى ايدر يوزده اللى ايسه نصف ديمك اولديغندن اولوجهله نصف تكاليف قالقار

شوذكرايتديكمز تدبير سال‌حالده باارادۀ خديويه تشكيل

Digitized by Google

اولنمش برمجلس مخصوص طرفندن مضبطه ایله عرض اولندی مضبطه دیدیکمز مجلس خصوصی‌نك صورت قرارنده‌کی مقدمه‌درکه برصورتی اشته بروجه‌زیر قیداولندی

(صورت مقدمه)

مملکتك احوال مالیهٔ حاضره‌سی حقنده مجلسمجه بالدفعات اجرای مذاکرات اولندقده احوال مذکوره کرچه چندان خطرناك اولمیوب برمدت معلومه ظرفنده حسن تسویه واداره‌سی ممکن ایسه‌ده ویریله کلان فائضلرك یوکسکلکنه نظرا مملکتمزك ایلروده ثروت ورفاهیتنه سبب اوله‌جق برصورت معتدله ومعقوله‌نك اجراسنه باقلق لازمهٔ حال و مصلحت‌دن اولدیغی تبین ایتمش‌در چونکه سویش ترعه‌سی مملکتمزه تحمیل بارکران ایلدکدن ماعدا ترعهٔ مذکوره قومپانیه‌سنه مبالغ جسیمه تأدیه‌سنی ایجاب ایتدیرمسی وعهد سابقدن قالمه آچیق ایله تراکم ایدن فائضلرك تأدیه‌سی ایچون حکومت مصریه‌نك اوروپادن استقراض نقوده مجبور ومضطر اولمسی وکذا علت مواشینك فاشی ومستمر اولدیغی ایکی‌سنه مدتجه مملکتك برخیلی فداکارلقلر اجراسنه مجبور بولنمسی وزراعت وتجارته نافع اولمق اوزره بدایت عهد خدیو افخمیده اجراسنه شروع اولنوب اتمام واکماللری ضروریات اموردن بولنان اشغال وعملیات عمومیه‌نك مصارفی وامریقا وقعه‌سی عقبنده بلده‌مزه عکس انداز سرایت اولان کساد حال سببیله مضرات وخسارات وغیره‌نك عارضی اولمسی کبی حالاتك یکدیکره تلاحق و تعاقبی شواحوال حاضرهٔ مالیه‌یی انتاج ایتمش‌در وخزینه‌نك متحمل اولدیغی بونجه کلفته قارشو مملکتمزك ثروت ویساری شمدی‌یه قدر بردرجهٔ معینه‌ده مقابله ومقاومت ایده‌بیلمش

ایسه‌ده حالت مذکوره‌یه مؤثر برعلاجك تدارکی ضروریات مهام
و بونك شمدیدن تدبیری امور واجبة الاهتمامدن ایدوکی کورلمشدر
زیرا مملکتك مابه الحیاتی اولان زراعتك مدار قوامی اشغال و عملیات
عمومیه اولمغله احوال مالیه‌نك اصلاحنه بران اقدم چاره بولنمدیغی
تقدیرده زراعتك اشغال و عملیات مذکوره‌دن انحرامی جای خوفدر
شونك ایچونکه طرف خزینه‌دن ویرلکده اولان فوائضك آشوری
مرتبه یوکسکلکی مملکتك اکثر ایرادینی ابتلاع ایتمکده اولدیغی مثللو
اوروپالولرك بوطرفده جاری اولان اصول قضائیه‌لرینه نظرا
منفعتی کرك بزلره و کرك انلره عائد اولان شواشغال عمومیه‌مزی
التزام طریقیله کندولرینه احاله‌یه‌قدر وارەمیورز اشته مواد مشروحه
مجلسیجه لدی التذکر والمطالعه احوال مالیه‌نك اسبابی حکومت طرفندن
ویریله‌کلان فوائضك یوکسکلکندن منبعث اولدیغی و یالکز فوایض
مذکوره اموال اراضینك نصفندن زیاده‌سنی استهلاك ایتدکدن بشقه
زراعك صرافلره بالضروره تأدیه ایده‌کلدکلری فوائضك علوسعرینه
دخی سوء تأثیری اولمغله بوکیفیت طبعا اهالینك اصناف سائره‌سنه دخی
سرایت و تعمم ایده‌رك اهالینك شوفائض یوکسکلکی یوزندن قات
اندرقات متضرر اوللرینه بادی اوله‌جغی و مملکتك اسباب ثروت
ویسارینه باقیلورایسه فوائضك بودرجه‌یه وارمسنی استلزام ایده‌جك
هیچ برکونه وجه وداعی بولنمدیغی وفائضك علو اسعارندن ترتب ایدن
ضررك الك چوغی اهالی‌یه عائد اولدقدن ماعدا اله‌جقلولره فاحش
فائض ویره‌کلان ینه بالنفس کندولری اولدیغی تبین ایتمکله اهالینك
کرك شوآغر فائضدن و کرك اوزلرینه مطروح اولوب یالکز
فوائضك تأدیه‌سندن بشقه برثمره‌سی کورلمیان رسوم وعوائددن
رهایاب اوله بیلمسیچون دیون مملکتك رأس المالنی کندو ذمتنه اله‌رق
بشقه‌لره ویریلا فوائض ایله بالنفس کندولرینك متمتع ومستفید اوللری

طريق مجلسجه دوشنلمش و بونك اوزرینه مالیه نظارتندن مجلسه تقدیم قلنان دفتر میزانیه‌یه احالهٔ نظر دقت اولندقده اصحاب اراضی اموال مقرره‌نك التی سنه‌لكنی خزینه‌یه اعطا ایتسه‌لر و بونك مقابلنده اراضیلری اموالندن تنزیل اولنمق اوزره كندولرینه سنوی یوزده سكز وثلث اعتباریله بوحسابجه فائض مذكورك تنزیلندن صكره ویره‌جكلری التی سنه‌لك مالك صافیسی كافهٔ دیون حكومتك ایفاسنه كافی و وافی اوله‌جغی و بوصورتله دیوان مالیه كندوسندن مطلوب اولان دیون و فوائضدن قورتیله‌رق زراع دخی دیون مذكوره ایله فوائضنك اداسیچون خزینهٔ مالیه‌یه تأدیه‌سی مقرر اولان اموالك برمقدارندن رها اوله‌جقلری یعنی مالیه نظارتنك سالف الذكر دفتر میزانیه‌سی مقتضاسنجه اهالینك جمیع اراضی اوزرینه سنوی مقرر اولان اموالك تمام نصفندن قورتلمش اوله‌جغی مستبان اولمشدر بناءعلیه بوطریقك اجراسی اصحاب اراضینك اموال مطلوبه‌یی التی سنه ظرفنده حكومته تأدیه ایدرك فوائض مقابلنده اموال مقرره‌دن تنزیل اولنمق اوزره سنوی یوزده سكز وثلث مقدارینی حائز ومتمتع اوللرینی استلزام ایده‌جكدر انجق هركیم بروجه پیشین برمبلغ ویررسه بوكا مقابل تأمینات لازمه‌یه دسترس اولماسی مسلماتدن اولمغله كرك مبالغ مذكوره‌نك جهت صرف واستعمالنجه وكرك اهالینك تأدیه ایده‌جكی مبالغ مقابلنده اموال وعشوردن اجرا اولنه‌جق تنقیصاتك مؤبداً دوام و بقاسنجه حكومت طرفندن اهالی‌یه اعطای تأمینات اولنمسی و بوتأميناتك اولا اصحاب اراضی‌یه ویریله‌جك حجج شرعیه و تقاسیط دیوانیه‌ده كیفیتك درجی وثانیا اموال وعشورك ارتق ازدیادی ممكن اولیوب فقط شرق و غرق مثللو اسباب قهریه و احوال جبریه ظهور ایدوبده بونلرك واقع اوله‌جغی سنه ظرفنده برمقدار مصارفك طلبی لازم كلورایسه زیرده مبین وجه اوزره طلب اولنه‌جغنك اهالی‌یه

Digitized by Google

رسما تأمینی خصوصندن عبارت اولسی مجلسجه تقرر ایتمش‌در
انجق بو وجهله اجرا اولنمق نزد حضرت ولی‌النعمیده استنساب
بیورلدیغی صورتده اولبابده نظارت مالیه‌یه اصدار اوامر علیه
بیورلمزدن اقدم موجبنجه معامله اولنمغه رغبت ایده‌جك اولنلرك فتح
اولنه‌جق دفاتر مخصوصه‌یه قید اسم ایتدیرملریچون کیفیتك اعلانی
باینده امر عالی صدوری مرجودر و بمنه تعالی بو صورت نافعه‌نك
تمامیء اجراسیله مملکتمزك ایضاحات سابقه و لاحقه‌دن مستبان
اوله‌جغی اوزره اکتساب حیات تازه واستحصال ثروت بی‌اندازه ایتمك
یولنده بو یله برتدبیر دلپذیره سلوك ایتمش مملکتلردن معدود اوله‌جغی
مأمولدر

بو عرض اوزرینه نظارت داخلیه‌یه شرفصادر اولان
فی ۱۳ ج سنه ۸۸ رقم و ۱۸۰ نمرولی امر عالینك صورت ترجمه‌سیدر

« عمومك انتفاعی و وطنك ثروت و عمارت یولنده ترقیسی ایله
برابر مملکتك اصلاحات مالیه‌سنه مدار اوله‌جق تدابیری حاوی
مجلس خصوصینك اشبو قراری منظورمز اولمش و بونك نیتدن
حیز فعله ایصالی و ثمرات مطلوبه‌سنك اقتطاف و استحصالی ایچون
قرار مذکورك عمومه اعلاننه و رغبت ایدنلرك قید اسماسنه مخصوص
دفترلرك فتح و کشادینه و بو وجهله راغبلرك دفتر اسماسی مالیه‌یه
وارد اولدقلرنده ایجاب حالك اجراسی ضمننده اوامر لازمه‌نك
اصداری ایچون نتیجه‌سنك طرفمزه عرضنه مبادرت ایلمکز سیاقنده
اشبو امرمز اصدار قلندی »

Digitized by Google

مضبطه‌دن آكلاشیله‌جغی وجهله اصحاب املاكك ویره‌جكی پیشینات یعنی آلتی سنه‌لك تكالیف جبری دكلدر

وبو پیشینات «اعانه» دخی دكلدر چونكه اهالی شو بورجی بو صورتله تأدیه‌دن صكره مقدما اوزرلرینه بنمش اولان فوائض و مصارفك مبلغی كندولرینه فائده اوله‌رق ترك اولنه‌جق

بو صورت «استقراض داخلی» دخی تسمیه اولنه‌ماز صورت مذكوره عادی وپك ساده اوله‌رق «تنزیل تكالیف» در خلاصه‌سی حكومت مصریه دیبوركه «هرسال ویردیككز تكالیفك التی مثلنی بردن یاخود آلتی سنه‌ده ویررسه‌كز اندن صكره شمدیكی ویركوكزك نصفنی تنزیل فائده‌سنه نائل اولورسكز»

صورت تأدیه‌یی و بالجمله اجراآتی حاوی اولان تعرفه‌نك برنجی و ایكنجی بندلرنده شویله مقید

برنجی بند

اراضئ خراجیه وعشوریه اربابنك اداء ایده‌جكلری مقابله‌نك كمیتی اراضئ مذكوره اوزرینه الحالة‌هذه مطروح اموال وعشورك التی سنه‌لكی مقدارنجه اوملیدر

ایكنجی بند

اصحاب اراضینك تأدیه ایده‌جكلری مقابله رغبتلرینه كوره یا برنجی سنه اعتبار اولنان اشبو ۸۸ سنه‌سنده ویاخود التی سنه‌یی تجاوز ایتمامك شرطیله سنین لاحقه‌ده ویرلملیدر

Digitized by Google

اوچنجی بند مقابله‌نك فائده‌سنی ایضاح ایلدیکندن قیداولندی

اوچنجی بنـــد

اراضی اوزرینه مقرر اولان اموال یاخود عشورك التی سنه‌لکنی اعطـا ایده‌جك کمسنـه‌نك الان اراضیسی اوزرینـه مربوط مال ویاخــود عشورك یاریسی مؤبدا رفع اولنه‌رق فیمـابعد نه‌اراضیٔ خراجیه‌سنك اموالی ونه اراضیٔ عشوریه‌سنك عشوری ارتریله‌جغی کبی برنجی وایکنجی بندلرده بیان و ایضاح اولنان صورتله مقابله‌نك جمله‌سی تماماً اعطا اولندقدن صکره نه‌اراضیٔ عشوریه‌نك درجاتی ترفیـع ونه اراضیٔ خراجیه‌نك اموال مقرره‌سی تعدیل اولنمیه‌جقدر

تعرفه‌نك دیکر بندلرنده مصرحدرکه بومقابله‌ده اراضیٔ خراجیه عشوریه واحات ابعـادیه مستبعده هپسی مساویدر یعنی مقابله‌لری اجراء اولندقدن صکره هپسی برحکمــه تابعدر حتی مقـابله‌سی اجراء اولنان اراضی اراضیٔ میریه‌دن ایسه میریلکنی لغوله محلول وکذا فوائض اصولی قالیه‌جقدر

مجلس خصوصینك قراری و تعرفه‌سی بیکلرجه طبـع اولنوب اهالی‌یه تفهیم ایچون نشر ایدلمش وهرمرکزده دفترلر آچیلوب مقابله‌یی تأدیه‌یه راضی اولان اهالی‌نك تحریرینه باشلانمش بوامرك تمشیتی ایچون مالیه وحربیه مدیرلری ایکی‌قولدن دوره چیقمشـلر بعض معتبرروایته کوره الی ۱۵ رجب ۳۰ ملیون لیره قیمتی کوستره‌جك قیود اجراء اولنمش

Digitized by Google

« قومپانیهٔ عزیزیه » اول امرده افراد اهالیدن رغبت ایدنلرك حصه‌لریله تشکیل اولنمشیدی مؤخرا اداره‌ٔ مستقله‌سنك سوء استعمالی اهالینك حصه‌لرینی اعتباردن دوشورمکه سبب اولدیغندن بالذات خدیو مصر حضرتی حصه‌لری تضمین و تأدیه ایدوب صاتون آلمشدر واو کوندنبرو « پوستهٔ خدیویه » نامیله معروفدر

پوسته

فی ١٨٧٠ سال میلادیده پوستهٔ خدیویه داخلی اوله‌رق ٥٨١ ٨٨٨ مکتوب ٢٣٠ ٩١ جرنال و ٦٩٢ ٧٤ مطبوعات وخدمت مختلطه اوله‌رق ٤٦١ ١٣٢ مکتوب ٩٨٩ ٤٧ جرنال و ٠٢٧ ١٠ مطبوعات نقل ایلدی

اوستریا پوسته خانه‌سنه (اسکندریه‌یه) اوروپادن ٢١٢ ١٦١ وشرقدن ٣٦٠ ١٢ مکتوب واصل اولدی بو پوسته اوروپایه ٤٤٨ ١٣٧ وشرقه ٧٢٠ ١٢ مکتوب نقل ایلدی

ایتالیا پوسته‌خانه‌سی اوروپادن ٠٠٠ ١٦٠ مکتوب ٠٠٠ ١٧٢ جرنال ومطبوعات آلدی و ٠٠٠ ١٢١ مکتوب ٤٠٠ ١٠ جرنال ومطبوعات نقل ایتدی

« مصری وفرانسز بانقه‌سی نامیله سرمایه‌سی یرلو وفرانسز حصه‌لرندن مرکب اولان بانقك رأس مالی ٢٥ ملیون فرانق ایدی فی ٢٩ تشرین ثانی فرنکی ١٨٧١ پارسده تجمع ایدن حصه‌داران مجلسنده ویریلان قرار ایله بو سرمایه ٥٠ ملیونه ابلاغ اولنمشدر

Digitized by Google

علاوه

بو سالنامه طبع اولندقدن صكره «غوثا» نك جديد سالنامه سنده كوريلان بعض تحرير بر وجه زير ترجمه ايله علاوه اولندى

مصرده اجانب قونسلوسلرينك ويردكلرى معلوماته نظراً في ١٨٧٠ ميلادى اسكندريه ده بولنان نفوس اجنبيه شويله در

نفوس		
٢١ ٠٠٠	غرق	(روم و يونان)
١٤ ٠٥٢	ايتاليان	
١٠٠٠٠	فرانسز	
٤٥٠٠	انكليز	
٣٠٠٠	اوستريان	
٥٠٠	آلمان	
٦٨٣	ديكران	
٥٣ ٧٣٥	جمعا	

٢٤ ٦٠٣ بو نفوس اسكندريه ده تمكن ايله يرلشمشدر مصرك ديكر شهرلرنده بولنان اجانب آنجق ٣٠ ٠٠٠ نفوس مقدار

تجارت

١٥٨٦ سال قبطى ده (من ٩ سپتامبر ١٨٦٩ الى ١٠ سپتامبر ١٨٧٠ ميلادى) ذكر اولنه جق كمركلردن اخراج و ادخال اولنان اشيا قيمتلرينك رسمى دفترى

Digitized by Google

مليون غروش حسابيله

ادخالات	اخراجات	گمرك
٠ر٣٦٦	٩ر٨٦١	اسكندريه
٣ر٠٠	١ر٥٩	دمياط
٠ر١١	١ر١١	پورسعيد
١ر٢٠	٦ر٨٠	سويس
٤ر٠٢	٦ر٠٣	العريش
١ر٠٠	٣ر٣٤	قصير
١ر٠٠	٨ر٤٥	سواكن
١ر٠٠	٩ر٢٢	مصوع
٣ر٤٠٠	٤ر١١١٩	

مذكور غوثا سالنامه‌سنك قيد ايلديكى بر دفتر خصوصى‌نك خلاصهٔ يكوننه كوره سال مز بورده يالكز اسكندريه‌دن اخراجات و ادخالات شودر

ادخالات	واخراجات
غروش	غروش
٤ ٨٥٢ ٠٠٠ ٠٠٠	٧ ٥٢٠ ٠٠٠ ٠٠٠

اخراجات آره‌سنده كليتلو پاموق (٩١٦ ٢٢٩ ١ قنطار) پاموق تخمى (٧١ مليون غروشلق) بقلا (٣٢ مليون ٥ يوزبيك غروشلق) شكر (٣٠ مليون غروشلق) صمغ (٢٨ مليون ٣ يوزبيك) قهوه (١٢ مليون ٦ يوزبيك)

Digitized by Google

لیمانلرده سفائن فی ١٧٧٠ میلادی

	عدد سفائن	طونیلاته	یولجی
اسکندریه	٢٨٨٦	١ ٤٠٣ ٣٩٣	٦٤ ٣٢٨
دمیاط	٤٨٠	٣٨٩ ٥٥٧	٢٣٦
پورسعید	١٢٩٤	٧٣٩ ٢٤٩	٤٧ ٧٢٤
سویس	٧٢٦	٥٣٤ ٥٣٧	٥٥ ٥٧٣

Digitized by Google

5)

دفتر اعمال

عالی پاشا

« وای ..... حریف بر پیل دها
قالامش دولتی باطیره جقمش »
قاله السلطان
عبدالعزیز
فی رجب ۱۲۸۸

« ممالك محروسهٔ پادشاهی موقع
طبیعیسی و اهالی و اراضیسنك
استعداد و قابلیتی جهتلریله دنیانك
الك معمور ملکلرندن بریسی و بلکه
برنجیسی اولدیغنه و کیرو قالمش ایسه
❊ سوء ادارەدن ❊ ایلرو
کلدیکنه شبهه اولنه مز »
قاله الصدر الاعظم
محمود ندیم پاشا
فی ۲۱ رجب ۱۲۸۸

Digitized by Google

تنبيــه

متوفی عالی پاشا ایتدکلرینه نظراً بزم موتادن معدود اولهمازسهده انظار اجنبیهده بزدن ظن ایلدکلرینه مبنی « اذکروا موتاکم بالخیر » امر جلیلنه بالتوفیق آنك حقوق باری‌یه متعلق اعتقـادندن اعمـالندن سکوت ایدرز

آنجق حقوق عباده دائر اولان حرکاتنی بیان و اعــلان ایلرز

Digitized by Google